

DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖS
RINGOVĖLĖS K., MARIJAMPOLĖS SAV.
SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS DYDŽIO NUSTATYMAS,
ATLIEKANT POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMĄ

Užsakovas:
UAB Marijampolės
apskritis atliekų
tvarkymo centras

Poveikio visuomenės
sveikatai vertintoja:
MB „Viaconsult“

Viaconsult

Vilnius, 2025 m.

TURINYS

PAVEIKSLAI IR LENTELES	4
SANTRUMPOS	5
1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA):.....	6
2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ:.....	6
3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	6
3.1. Planuojama ūkinė veikla	6
3.2. Planuojamas ūkinės veiklos rodikliai	7
3.2.1. Pajėgumas	7
3.2.2. Produkcija (teikiamos paslaugos).....	14
3.2.3. Medžiagos ir žaliavos.....	17
3.2.4. Gamtiniai ir energiniai ištekliai.....	18
3.2.5. Žmogiškieji ištekliai	18
3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas.....	18
3.3.1. Inžinerinė infrastruktūra.....	18
3.3.2. Susisiekimo komunikacijos	19
3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas	20
3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	20
3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos	20
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	21
4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.....	21
4.2. Informacija apie turimą arba numatomą įgyti teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra PŪV	21
4.3. Teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas PŪV teritorijos, gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir (ar) teritorijos naudojimo reglamentas, specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Informacija apie vietovės inžinerinę infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas, esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus	21
4.4. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir užterštumas, jų tvarkymas	29
4.5. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į gretimybės objektus.....	30
5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS	31
5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos ir galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai	31

5.1.1. Teršalų poveikis sveikatai	31
5.1.2. Oro taršos šaltiniai planuojamoje teritorijoje	33
5.1.2.1 Oro tarša.....	33
5.2. Vandens, dirvožemio tarša.....	37
5.3. Kvapai.....	38
5.4. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos	39
5.4.1. Triukšmo vertinimo metodika	39
5.4.2. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai	39
5.4.3. Vertinti triukšmo šaltiniai	40
5.4.4. DGASA triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatai.....	41
5.4.5. Triukšmo sklaidos rezultatai ir išvados	41
5.5. Vibracija.....	42
5.6. Poveikis dėl nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų	42
5.7. Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms	44
5.8. Profesinės rizikos veiksniai	44
5.9. Psichologiniai veiksniai	44
6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS	45
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	47
7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai.....	47
7.1.1. Gyventojų skaičius	47
7.1.2. Gyventojų amžius	48
7.2. Gyventojų kaita	49
7.3. Mirties priežastys	51
8. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS.....	51
9. SIŪLomos SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS.....	52
9.1. Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas.....	53
9.2. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos.....	53
10. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS	54
11. PRIEDAI	55

PAVEIKSLAI IR LENTELĖS

1 pav. Ringovėlės k. DGASA gretimybės.....	20
2 pav. Artimiausios gyvenamosios teritorijos DGASA.....	22
3 pav. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis	23
4 pav. Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano pagrindinis brėžinys	24
5 pav. Vandenvietės ir VAZ	24
6 pav. Kultūros paveldo vertybių žemėlapis.....	25
7 pav. Saugomų teritorijų valstybės kadastro žemėlapis.....	28
8 pav. Gyventojų skaičiaus kitimas Marijampolės sav. 2016 – 2025 m.....	47
9 pav. Gyventojų skaičius 2025 m. pradžioje pagal lytį ir amžiaus grupę.....	48
10 pav. Marijampolės sav. gyventojų amžiaus struktūros kitimas 2015 – 2024 m.....	49
11 pav. 2016-2024 m. mirusiųjų/1000 gyv.	50
12 pav. 2016-2024 m. gimusiųjų/1000 gyv.	50
13 pav. 2024 m. mirusiųjų skaičius pagal priežastis tenkantis 100.000 gyventojų.....	51
14 pav. Rekomenduojamos DGASA sanitarinės apsaugos zona.....	53
1 lentelė. Ekonominės veiklos rūšies kodas.....	7
2 lentelė. DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis.....	7
3 lentelė. DGASA planuojamų priimti nepavojingų atliekų rūšys ir kiekiai.	10
4 lentelė. DGASA planuojamų priimti pavojingų atliekų rūšys ir kiekiai	12
5 lentelė. DGASA priimamos atliekos atliekų perdirbimui.	14
6 lentelė. Planuojamų naudoti žaliavų ir papildomų medžiagų kiekiai	18
7 lentelė. Planuojamas dėl DGASA veiklos papildomas TP eismo intensyvumas, auto./p.	19
8 lentelė. Potencialūs geologinės aplinkos taršos židiniai.....	22
9 lentelė. Nekilnojamosios kultūros vertybės	25
10 lentelė. Saugomos teritorijos	26
11 lentelė. Duomenys apie planuojamą preliminarų nuotekų susidarymą.....	30
12 lentelė. Naudojamos krovos technikos ir smulkinimo įrenginio kuro sąnaudų apskaičiavimas.	34
13 lentelė. Smulkinimo įrenginio emisijos apskaičiavimas.	34
14 lentelė. TP kuro suvartojimas	36
15 lentelė. TP emisija į orą per metus.....	36
16 lentelė. Ribinės triukšmo lygio vertės.....	40
17 lentelė. DGASA veiklos metu naudojamų stacionarių triukšmo šaltinių charakteristikos.	40
18 lentelė. Siūloma sanitarinė apsaugos zona.....	53

SANTRUMPOS

ATVR	LR atliekų tvarkytojų valstybės registras
auto./p.	automobilių per parą
DGASA	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė
EI	Eismo intensyvumas
ES	Europos Sąjunga
Eur	oficialus LR piniginis vienetas
GPAIS	Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema
HN	Higienos norma
KD	Kietosios dalelės
Klientas	Asmuo atvežantis atliekas į DGASA
lengvasis transportas	transporto priemonių grupė, kurią sudaro lengvieji automobiliai, mikroautobusai ir krovininiai automobiliai, kurių leidžiama krovinio masė mažesnė kaip 5,5 t
LOJ	Lakieji organiniai junginiai
LR	Lietuvos Respublika
m.	miestas
m ³	Kubinis metras
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
pav.	paveikslas
Personalas	DGASA darbuotojai (operatoriai, kt. darbuotojai)
Priėmėjas, Operatorius	DGASA darbuotojas atsakingas už atliekų priėmimą iš klientų
PŪV	Planuojama ūkinė veikla
PVSV	Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas
RV	Ribinė vertė
MAATC	UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras
Marijampolės sav., Savivaldybė	Marijampolės savivaldybė
SAZ	Sanitarinė apsaugos zona
STR	Statybos techninis reglamentas
sunkusis transportas	transporto priemonių grupė, kurią sudaro transporto priemonės (autobusai, traktoriai ir krovininiai automobiliai), kurių leidžiama krovinio masė ne mažesnė kaip 5,5 t
ŠESD	šiltnamio efektą sukeliančių dujų
TL	Taršos leidimas
TP	transporto priemonė
VAZ	Vandenvietė apsaugos zona
vnt.	vienetai

1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA):

Ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas):	Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras
Adresas:	Vokiečių g. 10, LT-68137 Marijampolė
Telefonas:	+370 343 31002
elektroninio pašto adresas:	info@maatc.lt

2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ:

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėjas	MB „Viaconsult“
Adresas:	Viršupio sodų 8-oji g. 18, Vilnius
Telefonas:	+370 661 33 167
elektroninio pašto adresas:	info@viaconsult.lt
Licencija:	Licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu kopija teikiama 1 priede.

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

3.1. Planuojama ūkinė veikla

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Didelių gabaritų atliekų surinkimo ir perdirbimo aikštelės Ringovėlės k., Marijampolės sav. (toliau – Ringovėlės k. DGASA) įrengimas ir eksploatacija.

Planuojamai ūkinei veiklai buvo atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Aplinkos apsaugos agentūra atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 5 dalimi, 2025-10-02 Nr. (30-4)-A4E-9941 priėmė išvadą (2 priedas): UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras planuojamai ūkinei veiklai – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimui ir eksploatacijai, Ringovėlės k., Marijampolės sav. – **poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas**.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) rengiamas planuojamai ūkinei veiklai, PVSV tikslas – nustatyti ir teisinių dokumentų nustatyta tvarka įregistruoti sanitarinę apsaugos zoną (toliau – SAZ).

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę Ringovėlės k., Marijampolės sav. savivaldybėje įrengs ir eksploatuos UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras (toliau – bendrovė, įmonė).

UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras yra vienintelė atliekų tvarkymo sistemas organizuojanti ir administruojanti bendrovė Marijampolės apskrityje.

Bendrovės veiklos tikslai: diegti, administruoti, valdyti ir plėtoti Marijampolės regioninę atliekų tvarkymo sistemą, teikti viešąsias paslaugas atliekų naudojimo, perdirbimo ir tvarkymo srityje, kitas su atliekų tvarkymo sistemos administravimu susijusias veiklas.

Bendrovė yra įregistruota atliekas tvarkančių įmonių registre ir turi šiuos atliekų tvarkymo kodus: D15, R101, D5, S5, S1; R13; R3; R12, D1, R10. 2015 m. liepos 22 d. gauta pavojingų atliekų tvarkymo licencija.

Bendrovę 2002 m. pasirašius Jungtinės veiklos sutartį įsteigė Marijampolės apskrities savivaldybės vykdydamos Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymu savivaldybėms pavestas atliekų tvarkymo funkcijas ir įgyvendindamos investicinį Marijampolės regioninės atliekų tvarkymo sistemos vystymo projektą.

Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre bendrovė įregistruota 2003 m. sausio 16 d. Įmonės kodas – 151479265, buveinė – Vokiečių g. 10, Marijampolė.

PŪV ekonominės veiklos rūšies kodas nustatytas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2.1 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2.1 red.) patvirtinimo“ (1 lentelė).

1 lentelė. Ekonominės veiklos rūšies kodas.

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Poklasis	Pavadinimas
E					VANDENS TIEKIMAS, NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS
	38				Atliekų rinkimas, naudojimas ir šalinimas
		38.1			Atliekų rinkimas
			38.11		Nepavojingųjų atliekų rinkimas
				38.11.00	Nepavojingųjų atliekų rinkimas
			38.12		Pavojingųjų atliekų rinkimas
				38.12.00	Pavojingųjų atliekų rinkimas

3.2. Planuojamas ūkinės veiklos rodikliai

3.2.1. Pajėgumas

Planuojami DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis, išdėstymas teikiami 2 lentelėje, 3 – 6 priede.

2 lentelė. DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis.

Įrenginys	Paskirtis
Personalo (administracijos) patalpos	Įsikurs DGASA darbuotojai, organizuosiantys DGASA kasdienę atliekų priėmimo, perdirbimo ir išvežimo veiklą bei aptarnausiantys DGASA klientus.
Automobilinės ašinės svarstyklės	Svarstyklės numatomos naudoti priimamų ir išvežamų į atliekų tvarkymo centrą atliekų svoriui nustatyti.
Naudotų padangų laikymo rietuvės (1B)	Naudotoms padangoms kaupti.

Įrenginys	Paskirtis
Stoginė	Uždara stoginė skirta atliekų laikomų „BigBag“ maišuose kaupimui, darbo įrankių laikymui, kt. reikmėms.
Didžioji stoginė	Statybinių atliekų, izoliacinių medžiagų atliekų rūšiavimas, didžiųjų atliekų laikymas ir ardymas.
„Daiktų pasidalytuvės“ stotelė – pastatas	Stotelėje bus galima palikti nebenaudojamus, nusibodusius daiktus ar baldus, kuriuos vėliau nemokamai galės pasiimti kiti gyventojai.
Pavojingų atliekų konteineris (12K*)	Uždaras 25 m ³ konteineris, kuriame kaupiamos ir laikomos pavojingos atliekos iki jų išvežimo galutiniam tvarkytojui.
Nepavojingų elektronikos atliekų konteineris (9K, konteinerio numeris 4 priedo schemeje).	Uždaras 32 m ³ konteineris, kuriame kaupiamos ir laikomos nepavojingos elektronikos atliekos iki jų išvežimo jų išvežimo galutiniam tvarkytojui į atliekų tvarkymo centrą.
Pavojingų elektronikos atliekų konteineris(11K*, konteinerio numeris 4 priedo schemeje)	Uždaras 32 m ³ konteineris, kuriame kaupiamos ir laikomos pavojingos elektronikos atliekos iki jų išvežimo jų išvežimo galutiniam tvarkytojui.
Atliekų laikymo konteineriai (1K-10K)	18 m ³ atviri – statybinėms, asbesto, stiklo, medienos atliekoms, 32 m ³ atviri – plastiko atliekoms, 32 m ³ – popieriaus bei kartono atliekoms.
Atliekų laikymo bunkeriai (1B-8B)	Atliekų laikymo bunkeriai (didelių gabaritų atliekoms, medienos, plastiko, metalo, stiklo atliekoms).
Atliekų smulkinimo įrenginys (6B, 4 priedo schemeje)	Vieta nurodyta 4 priedo DGASA schema.
Naftos-purvo gaudyklė	Paviršinių nuotekų valymui.
Priešgaisrinis rezervuaras	Priešgaisrinei apsaugai rezervuare naudojamas išvalytas paviršinių nuotekų (lietaus vanduo).
Kilnojamas kelio užtvartas	Įvažiuojančiųjų ir išvažiuojančiųjų automobilių į DGASA kontrolei.
Teritorijos vartai	DGASA teritorijos uždarymui (apsaugai) nedarbo metu.

Šaltinis: UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras.

Ringovėlės k. DGASA paskirtis – didelių gabaritų, statybinių, asbesto, medienos, tekstilės atliekų, antrinių žaliavų (popierius, stiklas, metalas, PET ir kt.), elektros ir elektroninės įrangos atliekų ir buities pavojingų atliekų priėmimas ir laikymas iki perdavimo atliekų tvarkytojams (3 lentelė ir 4 lentelė).

Pažymėtina, kad DGASA planuojamas ir surenkamų DGASA atliekų (didelių gabaritų atliekų, medienos atliekų) rūšiavimas, perdirbimas (smulkinimas) ir realizavimas (5 lentelė). Šių veiklų metu taip pat susidarys atliekos (3 lentelė ir 4 lentelė).

Nepavojingos atliekos bus laikomos tam skirtuose konteineriuose ir bunkeriuose, išskyrus padangas, kurios bus laikomos rietuvėje ant kietos – asfaltbetonio ir (ar) betono dangos (1B, 3 priedas). Padangų rietuvė bus ne didesnė kaip 10 m, plotis – ne didesnis kaip 10 m, aukštis – ne didesnis kaip 2 m; atstumas iki sklypo ribos – ne mažiau kaip 5 m., iki statinio ne mažiau kaip 15 m.

Pavojingos atliekos talpinamos į atskiras talpas ir laikomos pavojingų atliekų konteineriye 12K*. Pavojingos elektronikos atliekos laikomos pavojingų elektronikos atliekų konteineriye 11K* (4 priedas).

DGASA Didžiojoje stoginėje bus vykdomas statybinių medžiagų, izoliacinių medžiagų rūšiavimas bei didelių gabaritų atliekų (baldų, durų, langų ir kt.) ardymas ir rūšiavimas. Ardant šias atliekas, bus atskiriamas metalas, mediena, stiklas, kt. atliekos ir tekstilės gaminiai, kurie patalpinami į atitinkamus bunkerius, „BigBag“ maišus bei konteinerius ir perduodami atliekų tvarkytojams. Atskirtos medienos atliekos smulkinamos su smulkinimo įrenginiu (6B, 4 priedas). Susmulkintos medienos atliekos perduodamos atliekų tvarkytojams.

Planuojami DGASA statiniai ir įrenginiai – administracinis pastatas, pavojingų atliekų konteineris, nepavojingų elektronikos atliekų konteinerinis, pavojingų elektronikos atliekų konteinerinis, konteineriai, bunkeriai, baldų smulkinimo įrenginys, didžioji stoginė ir stoginė (4 – 6 priedai).

Konteineriai ir bunkeriai DGASA teritorijoje bus išdėstyti taip, kad atliekų turėtojams būtų saugu ir patogų iškrauti atvežtas atliekas.

Planuojama DGASA inžinerinė infrastruktūra – paviršinių nuotekų valymo įrenginys (naftos-purvo gaudyklė), vandentiekio ir nuotekų inžinerinės komunikacijos, elektros tinklai. DGASA įrengti reikalinga asfalto ir betono danga.

DGASA naudojama įranga – ašinės automobilinės svarstyklės, pritaikytos gyventojų transportui, žemo kėlimo vežimėlis, atliekų perdirbimo įranga (didelių gabaritų atliekų ardymo įrankiai, medienos smulkinimo įrenginys).

Marijampolės sav. Ringovėlės k. DGASA planuojama priimti:

- nepavojingas atliekas (3 lentelė);
- pavojingas atliekas (4 lentelė);
- atliekas atliekų perdirbimui (5 lentelė), kurio metu susidarys produkcija išvežimui ir atliekos.

3 lentelė. DGASA planuojamų priimti nepavojingų atliekų rūšys ir kiekiai.

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Atliekų susidarymas	Laikomos atliekos, naudojimo kodas	Atliekų laikymo įrenginys	Vieta schemoje	Išmatavimai	Talpa, m ³	Atliekų laikymo įrenginių skaičius, vnt.	Talpos apskaičiavimas, m ³	Tankis**, t/m ³	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
1	stiklo pakuotės	15 01 07	Atvežtos	R13	18 m ³ konteineris	1K	standartiniai	18,0	1	18	0,3332	5,998
2	stiklas	20 01 02	Atvežtos	R13	Bunkeris	8B	6x10,8x1,6m	103,7	1	104	0,3332	34,546
3	stiklas	16 01 20	Atvežtos	R13	18 m ³ konteineris	2K	standartiniai	18,0	1	18	0,85	15,300
5	izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	17 06 04	Atvežtos	R13	Didžioji stoginė	10P	9x9,5x1,4m	120,0	1	120,0	0,25	30,000
7	metalai	20 01 40	Atvežtos	R13	18 m ³ konteineris	3K	standartiniai	18,0	1	18,0	0,23	4,140
8	nebe naudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35 pozicijose	20 01 36	Atvežtos	R13	Uždaras nepavojingų atliekų elektronikos 32m ³ konteineris	10K	standartiniai	32	1	32,0	0,2131	6,819
9	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	17 09 04	Atvežtos	R13	Didžioji stoginė	11P	9x10x2,8m	252	1	252,0	0,32	80,640
10	naudoti nebetinkamos padangos	16 01 03	Atvežtos	R13	Padangų rietuvė	1B	10x10x2,14731m	214,731	1	214,7	0,4657	100,000
11	mediena, nenurodyta 20 01 37	20 01 38	Atvežtos	R13	Bunkeris	7B	25x11x1,1875m	326,5625	1	326,6	0,1855	60,577
12	mediena, nenurodyta 20 01 37	20 01 38	Atvežtos	R13	Didžioji stoginė	13.1P	6x15x5m	450	1	450,0	0,1855	83,475
13	didelių gabaritų atliekos	20 03 07	Atvežtos	R13	Bunkeris (tik tinkamos smulkinti medienos atliekos)	6B	19x13,1x3m	746,7	1	746,7	0,1800	134,406
14	plastikai	20 01 39	Atvežtos	R13	Bunkeris	3B	11x7x1,35m	103,95	1	104,0	0,14	14,553
15	plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės	15 01 02	Atvežtos	R13	Didžioji stoginė	12P	12x15x1,5m	270	1	270,0	0,22	59,400
16	popierius ir kartonas	20 01 01	Atvežtos	R13	32 m ³ konteineris	4K	standartiniai	32	1	32,0	0,2105	6,736
17	baterijos ir akumuliatoriai, nenurodyti 20 01 33	20 01 34	Atvežtos	R13	plastikinės 50 l talpos (25 m ³ uždaras konteineris)	12K*	standartinis 25 m ³ konteineris (pavojingos atliekos)	0,05	3	0,2	1,35	0,203
18	plastikas	16 01 19	Atvežtos	R13	Bunkeris	2B	7,18x11x1,35m	106,623	1	106,623	0,36	38,384
19	drabužiai	20 01 10	Atvežtos	R13	BigBag – Stoginė, su sienomis, uždara	1S	6 vnt. – 1m ³ BigBag – 6 m ²	1	6	6	0,2	1,200
19A	tekstilės gaminiai	20 01 11	Atvežtos	R13	BigBag – Stoginė, su sienomis, uždara	1S	6 vnt. – 1m ³ BigBag – 6 m ²	1	6	6	0,2	1,200
20	didelių gabaritų atliekos	20 03 07	Atvežtos	R13	Didžioji stoginė	9P	12x15x1,6m	288	1	288	0,18	51,840
21	degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras)	19 12 10	Atlieka susidariusi po smulkinimo	R13	Didžioji stoginė	13.2P	6x12x5m	450	1	450	0,37	166,500
22	degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras)	19 12 10	Atlieka susidariusi po rankinio mišrių statybinių atliekų rūšiavimo	R13	Didžioji stoginė	7P	5x7x3,9m	136,5	1	136,5	0,37	50,505

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Atliekų susidarymas	Laikomos atliekos, naudojimo kodas	Atliekų veiklų	Atliekų laikymo įrenginys	Vieta schemeje	Išmatavimai	Talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius, vnt.	Talpos apskaičiavimas, m3	Tankis**, t/m3	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
23	degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras)	19 12 10	Atlieka susidariusi po smulkinimo	R13		Bunkeris	5B	19x11x3m	668,8	1	668,8	0,37	247,456
25	juodieji metalai	19 12 02	Atlieka susidariusi po smulkinimo	R13		bunkeris (6x10,8x1,6m)	4B	7x11x1,5m	115,5	1	115,5	0,3037	35,077
26	mediena, nenurodyta 19 12 06	19 12 07	Atlieka susidariusi po smulkinimo	R13		Didžioji stoginė	1P	5x7x1,6m	210	1	210	0,24	50,400
28	gipso izoliacinės statybinės medžiagos, nenurodytos 17 08 01	17 08 02	Atlieka susidariusi po rankinio mišrių statybinių atliekų rūšiavimo	R13		Didžioji stoginė	3P	5x7x1,6m	56	1	56	0,6092	34,115
29	betonas	17 01 01	Atlieka susidariusi po rankinio mišrių statybinių atliekų rūšiavimo	R13		Didžioji stoginė	5P	5x7x1,6m	56	1	56	0,93	52,080
30	plytos	17 01 02	Atlieka susidariusi po rankinio mišrių statybinių atliekų rūšiavimo	R13		Didžioji stoginė	4P	5x7x1,6m	56	1	56	0,66	36,960
31	čerpės ir keramika	17 01 03	Atlieka susidariusi po rankinio mišrių statybinių atliekų rūšiavimo	R13		Didžioji stoginė	6P	5x7x1,6m	56	1	56	0,59	33,040
33	bituminiai mišiniai, nenurodyti 17 03 01	17 03 02	Atlieka susidariusi po rankinio mišrių statybinių atliekų rūšiavimo	R13		Didžioji stoginė	2P	5x7x1,6m	56	1	56	0,9	50,400
34	kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos	19 12 12 08	Atlieka susidariusi po rankinio mišrių statybinių atliekų rūšiavimo	R13		Didžioji stoginė	8P	5x7x1,6m	56	1	56	0,37	20,720
Iš viso:													1506,871

Šaltinis: UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras informacija.

4 lentelė. DGASA planuojamų priimti pavojingų atliekų rūšys ir kiekiai

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Atliekų susidarymas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Atliekų laikymo įrenginys	Vieta schemeje	Išmatavimai	Talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius, vnt.	Talpos apskaičiavimas, m3	Tankis**, t/m3	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
1	nebe naudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingųjų sudedamųjų dalių (elektros ir elektronikos įrenginių pavojingose sudedamosiose dalyse gali būti akumuliatorių ir baterijų, nurodytų 16 06 pozicijoje ir pažymėtų kaip pavojingos; gyvsidabrio jungiklių, elektroninių vamzdžių stiklo, kito aktyvintojo stiklo ir kita)	20 01 35*	atvežtos	R13	Uždaras pavojingų elektronikos 32m3 konteineris	11K*	Skiriama 10 iš 32 m3 visos talpos	3,2	3	9,6	0,2131	2,046
2	rūgštys	20 01 14*	atvežtos	R13	plastikinės statinės, 50 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	50 l statinė	0,05	2	0,1	0,9	0,090
3	šarmai	20 01 15*	atvežtos	R13	plastikinės statinės, 50 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	50 l statinė	0,05	3	0,2	0,9	0,135
4	fotografijos cheminės medžiagos	20 01 17*	atvežtos	R13	plastikinės statinės, 50 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	50 l statinė	0,05	1	0,1	0,9	0,045
5	dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų	20 01 27*	atvežtos	R13	plastikinės statinės, 200 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	200 l statinė	0,2	9	1,8	0,567	1,021
6	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	15 02 02*	atvežtos	R13	plastikinės statinės, 200 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	200 l statinė	0,2	3	0,6	0,418	0,251
7	nebe naudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	20 01 23*	atvežtos	R13	Uždaras elektronikos 32m3 konteineris	11K*	10 m3	10	1	10,0	0,3037	3,037
8	statybinės medžiagos, turinčios asbesto	17 06 05*	atvežtos	D15	18 m3 konteineris	10K*	18m3	18	1	18,0	0,31	5,580
9	tirpikliai	20 01 13*	atvežtos	R13	plastikinės 50 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	50 l statinė	0,05	4	0,2	0,81	0,162
10	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	20 01 21*	atvežtos	R13	metalinis uždaras konteineris (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	0,3m3 konteineris	0,3	2	0,6	0,1886	0,113
11	plovikliai, kuriuose yra pavojingųjų medžiagų	20 01 29*	atvežtos	R13	plastikinės 50 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	50 l statinė	0,05	2	0,1	0,9	0,090
12	pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	15 01 10*	atvežtos	R13	plastikinės 50 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	50 l statinė	0,05	20	1,0	0,21	0,210
13	kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	13 02 08*	atvežtos	R13	plastikinės 100 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	100 l statinė	0,1	10	1,0	0,9	0,900

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Atliekų susidarymas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Atliekų laikymo įrenginys	Vieta schemeje	Išmatavimai	Talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius, vnt.	Talpos apskaičiavimas, m3	Tankis**, t/m3	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
14	tepalų filtrai	16 01 07*	atvežtos	R13	plastikinės 100 l talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	100 l statinė	0,1	6	0,6	0,1852	0,111
15	švino akumulatoriai	16 06 01*	atvežtos	R13	metalinis uždaras konteineris	12K*	0,3m3 konteineris	0,3	1	0,3	1,35	0,405
16	atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	06 04 04*	atvežtos	R13	3 l talpos stiklainis su guminiu dangteliu (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	3 l talpos stiklainis	0,003	2	0,0	0,9	0,005
17	baterijos ir akumulatoriai, nurodyti 16 06 01, 16 06 02 arba 16 06 03, ir nerūšiuotos baterijos ir akumulatoriai, kuriuose yra tokių baterijų	20 01 33*	atvežtos	R13	uždaras plastikinis konteineris, 0,5 m3 talpos (25 m3 uždaras konteineris)	12K*	0,5m3 konteineris	0,05	1	0,1	1,35	0,068
Iš viso:												14,268

Šaltinis: UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras informacija.

DGASA planuojamas, įskaitant pajėgumas – 15000 t per metus.

Planuojamas vienu metu laikomų DGASA nepavojingų atliekų kiekis – 1506,571 t, pavojingų atliekų kiekis – 14,268 t.

Preliminariais skaičiavimai apskaičiuota, kad vienu metu DGASA maksimaliai bus laikoma iki 1506,571 t nepavojingų atliekų ir iki 14,268 t pavojingų atliekų. Skaičiavimai atlikti vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. D1–574 patvirtintomis „Atliekų kiekio nustatymo taisyklėmis“, įvertinant atliekų laikymo taros, konteinerio, pastato ar vietos tūrį bei sukraunamų atliekų tankį.

Taip pat preliminariais skaičiavimais apskaičiuota, įvertinus vienu metu laikomų atliekų DGASA kiekį ir jų galimą maksimalų išvežimo intensyvumą (apie 10 kartų per metus), maksimalus DGASA pajėgumas – **15000 t per metus**. Iš jų priimamos ardymui, smulkinimui, paruošimui naudoti atliekos – **7500 t per metus** (5 lentelė).

5 lentelė. DGASA priimamos atliekos atliekų perdirbimui.

Atliekų srauto kodo pavadinimas	Atliekų kodas	Metiniai kiekiai, t
mediena, nenurodyta 20 01 37	20 01 38	2000
didelių gabaritų atliekos	20 03 07	5500
	Viso:	7500

Šaltinis: UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras informacija.

Toliau teikiami reikalavimai numatomi taikyti atliekų tvarkymui DGASA. Reikalavimai numatyti pagal analogiškų DGASA reikalavimus taikomus kitose tipinėse DGASA.

Pažymėtina, kad iki Ringovėlės k. DGASA eksploatacijos pradžios bus parengti, patvirtinti ir taikomi analogiškai numatytiems reikalavimams reikalavimai ir jų pagrindu parengtos DGASA veiklos vykdymo taisyklės.

3.2.2. Produkcija (teikiamos paslaugos)

Numatomas Ringovėlės k. DGASA technologinis procesas:

- Atliekas gyventojai į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę atveš savo transportu supakuotas taip, kad pakuotės netrukdytų vizualiai nustatyti, ar atliekos gali būti priimamos į aikštelę. Atliekų priėmėjas/operatorius vizualiai patikrins ar tarp atvežtų atliekų nėra draudžiamų priimti atliekų pagal TL leidime nustatytas sąlygas.
- Jeigu apžiūrėjus atliekas nenustatoma pažeidimų, atliekos pasveriamos ir užregistruojamos į GPAIS atliekų tvarkymo apskaitos žurnalą. Atliekų svėrimui naudojamos automobilinės ašinės svarstyklės ir techninės svarstyklės (svėrimo riba 150 kg, tikslumas ≤50 g.), arba jeigu neįmanoma pasverti vadovaujamosi svorio nustatymo metodika. Priimamos tvarkymui atliekos apskaitomos vadovaujantis Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių, patvirtintų LR aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr.D1 – 367 su visais pakeitimais tvarka. Pasvertos atliekos naudojantis GPAIS registruojamos atliekų tvarkymo apskaitos žurnale. Priimamų atliekų sąrašas skelbiamas viešai.

- Jei atliekos neatitinka TL leidimo sąlygų, atliekos nepriimamos. Atliekos grąžinamos atliekų turėtojui (siuntėjui). Apie tai pranešama Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos. Už saugų nepriimtų atliekų sutvarkymą atsako atliekų turėtojas (siuntėjas).
- Po patikros, svėrimo, registravimo atliekų priėmėjas/operatorius transporto priemones nukreipia į atliekų išskrovimo vietas atviroje asfaltuotoje aikštelėje. Transporto priemonės vairuotojas turi laikytis operatoriaus nurodymų ir važiuoti tik nurodyta kryptimi. Nepavojingos atliekos iškraunamos mechaniniu būdu į operatoriaus nurodytas atliekų išskrovimo vietas pagal atliekų rūšis. Pavojingas atliekas (liuminescencines lempas, pavojingoms priskiriamas EEĮ atliekas, buitines pavojingas atliekas, išseiktus akumuliatorius, baterijas ir pan.) darbuotojas išrūšiuoja pats ir atitinkamai paskirsto pavojingų atliekų konteineryje. Atliekų turėtojas ypatingai pavojingas atliekas – gyvsidabrio, nuodų graužikams, lengvai užsidegančių medžiagų ar kitų ypač toksiškų medžiagų atliekas – pateikia tik atliekų priėmėjui, kuris jas patalpina į specialią tarą. Visos nepavojingos atliekos laikomos Didžiojoje stoginėje, Uždaroje stoginėje, bunkeriuose ir konteineriuose, išskyrus padangas (kodas – 16 01 03), kurios laikomos padangų rietuvėse. Nepavojingos elektronikos atliekos laikomos nepavojingų elektronikos atliekų konteineryje Pavojingos elektronikos atliekos laikomos pavojingų elektronikos atliekų konteineryje.
- Atliekų perdavimas atliekų tvarkytojams. Aikštelės darbuotojas organizuoja sukauptų atliekų perdavimą atliekų tvarkytojams. Pripildyti konteineriai yra užtraukiami tinklu, tentais ar kt. tipo uždengimu, tam kad būtų galima saugiai transportuoti iki atliekų tvarkymo vietas. Pripildytas konteineris pakeičiamas tuščiu konteineriu. Atliekos kurios yra laikomos ne konteineriuose mechaniniu būdu yra sukraunamos į atliekų tvarkytojo transporto priemonę. Kadangi atliekos yra sveriamos ir registruojamos atliekų tvarkymo žurnale, aikštelės darbuotojas yra atsakingas kad atliekų kiekio. laiku būtų suorganizuoti sukauptų atliekų išvežimai. Taip yra užtikrinama, kad atliekų kiekis neviršytų didžiausio vienu metu laikomo atliekų kiekio.

DGASA didžiojoje stoginėje vyks didelių gabaritų atliekų (senų baldų, langų, durų) ardymas, taip pat šių atliekų rūšiavimas. Ardant senus baldus bus atskiriamas metalas, mediena, stiklas ir tekstilės dirbiniai. Atvežti baldai iškraunami aikštelėje nurodytoje vietoje, tuomet atliekų priėmėjas juos išardo, atskirtas dalis patalpina į atitinkamus konteinerius ir bunkerius. Minkšta (tekstilinė) baldų dalis ir lakuotas, dažytas medis sudedamas į tam skirtas vietas ir perduodamas atliekų tvarkytojams, metalo laužas perduodamas metalo laužą superkančioms įmonėms, po ardymo susidaręs stiklas laikomas stiklo konteineriuose ir perduodamas atliekų tvarkytojams.

Tinkamos kuro gamybai medienos atliekos atskirtos iš didelių gabaritų atliekų (20 03 07) ir priimamų medienos atliekų (20 01 38) perdirbamos (smulkinamos). Tuo tikslu talpinamos į bunkerį 6B, kuriame yra smulkinimo įrenginys smulkinimui. Po smulkinimo gautos degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras) (kodas – 19 12 10) talpinamos į bunkerį 5B ir didžiąją stoginę (13.1P ir 7P) bei vėliau perduodamos atliekų tvarkytojams – realizacijai (4 priedas).

Ardant langus ir duris susidarys stiklo ir medienos atliekos. Stiklo atliekos bus perduodamos registruotoms atliekas tvarkančioms įmonėms, dažytas lakuotas medis – atliekų tvarkytojams.

Numatomi statiniai:

- administracinis pastatas;

- pavojingų atliekų konteineris (25 m³);
- nepavojingų elektronikos atliekų konteineris (32 m³);
- pavojingų elektronikos atliekų konteineris (32 m³);
- didžioji stoginė;
- stoginė;
- „Daiktų pasidalytuvės“ stotelė.

Aikštelėje numatomi įrenginiai ir inžineriniai tinklai:

- Atliekų smulkinimo įrenginys (dyzelinis);
- paviršinių nuotekų valymo įrenginys – naftos-purvo gaudyklė, našumas 17,688 l/s.
- geriamojo vandens tinklas;
- buitinių nuotekų tinklas;
- lietaus nuotekų tinklas;
- numatomas aikštelės savininkas ir operatorius UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras.

Aikštelėje naudojama įranga: automobilinės ašinės svarstyklės, techninės svarstyklės (svėrimo riba ≥ 150 kg, tikslumas – ≤ 50 g), žemo kėlimo vežimėlis (kėlimo galia 1000 kg, kėlimo aukštis 200 mm), didelių atliekų ardymo įrankiai, medienos smulkinimo įrenginys.

Atliekos į aikštelę pristatomos transportu ar pakavimo forma, netrukdančia vizualiai nustatyti, kad atliekos priimtinos pagal leidimus. Aikštelėje bus priimamos Didžiojoje stoginėje, Uždaroje stoginėje, į bunkerius ir pastatytus įvairaus tūrio 18 m³, 25 m³ ir 32 m³ konteinerius. Atliekos bus laikomos taip, kad neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai. Į aikštelę atgabentos atliekos išrūšiuojamos, t. y. sukraunamos į atitinkamas atliekų laikymo vietas (stogines, bunkerius, konteinerius). Stoginės, bunkeriai ir konteineriai aikštelės teritorijoje bus išdėstyti taip, kad atvažiuosiemis atliekų turėtojams būtų patogu iškrauti atliekas. Atstumai tarp bunkerių ir konteinerių nėra ribojami, privažiavimai erdvūs išdėstyti taip, kad transporto priemonės galėtų judėti aikštelėje, taip nebūtų kliūčių pilnus konteinerius pakeisti tuščiais konteineriais bei atlaisvinti užsipildžiusius bunkerius ir stogines. Į kiekvieną iš stoginių, bunkerių ir konteinerių yra dedamos tam tikros rūšies atliekos. Į 18 m³ statybinių atliekų bunkerius ir konteinerius yra dedamos mišrios statybos ir griovimo atliekos, inertinės atliekos (betonas, plytos ir panašios atliekos). Į 18 m³ konteinerį talpinamos atliekos turinčios asbesto. Konteineriuose ir bunkeriuose atliekos nemaišomos, laikomos tik tos grupės atliekos. Transportuojami konteineriai prieš gabenimą į atliekų tvarkymo vietą yra užtraukiami tinklu, tentu ar kt. tipo uždengimu.

Užpildžius konteinerius ir bunkerius, atliekos perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms tolimesniam apdorojimui arba šalinimui į sąvartyną. Atvažiuojant paimti užpildyto konteinerio į aikštelę yra atvežamas tuščias konteineris iš kitos aikštelės, esant dideliame konteinerių užimtumui, konteinerių kiekis kartais gali skirtis.

Aikštelėje nebus vykdomi pavojingų atliekų tvarkymo ar pertvarkymo darbai. Atliekų turėtojas pavojingas atliekas pateiks tik esant DGASA darbuotojui (priėmėjui/operatoriui). Priėmėjas/operatorius bendro pobūdžio buitines kilmės pavojingas atliekas išskirstys į pavojingų atliekų konteineryje esančias atliekų priėmimo talpas: konteineris lempoms, konteineris akumuliatoriams, plastikinės 50 l talpos, plastikinės 200 l talpos, plastikinės 100 l talpos, stiklainis

su guminiu dangteliu 3 l gyvsidabriu. Visos pavojingų atliekų laikymo pakuotės yra sandarios kad jos nekeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, kad nekiltų patekimo į gamtą pavojus. Pavojingųjų atliekų laikymo vieta, t. y. pavojingų atliekų konteineris yra ant asfalto dangos, kuri yra atspari skysčių ardančiam poveikiui. Aikštelėje yra įrengta paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo sistema, atitinkanti nustatytus aplinkosaugos reikalavimus nuotekoms tvarkyti. Pavojingųjų atliekų laikymo konteineris yra užrakinamas. Visos pavojingų atliekų laikymo talpos yra paženklintos atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka. Pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketė ir joje pateikta informacija yra aiškiai matoma, atspari aplinkos poveikiui.

Elektros ir elektroninės įrangos atliekos rūšiuojamos aikštelėje ir saugomos konteinerinėje patalpoje pagal šias kategorijas:

- Televizoriai ir monitoriai;
- Stambi buitinė technika;
- Šaldymo įranga;
- Smulkūs elektros ir elektroniniai prietaisai;
- Apšvietimo įranga;
- IT ir telekomunikacinė įranga.

Visos nepavojingos atliekos laikomos tam skirtose stoginėse, bunkeriuose ir konteineriuose, išskyrus padangas (kodas – 16 01 03), jos laikomos rietuvėje ant kietos (asfaltbetonio, betono) aikštelės dangos. Padangų rietuvės ilgis turi būti ne didesnis kaip 10 m, plotis – ne didesnis kaip 10 m, aukštis – ne didesnis kaip 2 m; atstumas iki sklypo ribos – ne mažiau kaip 5 m., iki statinio ne mažiau kaip 15 m. Sklypo teritorijoje, kur laikomos padangos draudžiama rūkyti, naudoti atvirą ugnį, išskyrus atvejus, kai laikantis šių taisyklių reikalavimų atliekami statybos, remonto ir (ar) suvirinimo darbai. Sklypo teritorijoje yra gaisrinės saugos ženklai, draudžiantys rūkyti ir naudoti atvirą ugnį. Metalų atliekas (kodas – 20 01 40) planuojama laikyti bunkeryje, joms specialūs sandėliavimo reikalavimai nėra taikomi.

Aikštelėje surinktos atliekos periodiškai išvežamos atitinkamiems atliekų tvarkytojams, turintiems teisę užsiimti tokių atliekų tvarkymo veikla. Atliekų išvežimą organizuoja aikštelės operatorius arba atsakingas asmuo.

Aikštelėje numatoma galimybė įrengti pakartotinio naudojimo „Daiktų pasidalytuvės“ stotelę. Fiziniai asmenys į „Daiktų pasidalytuvės“ stotelę galės atgabenti nebereikalingus baldus, langus, duris, kilimus, patalynę, užuolaidas, buitines priemones, namų apyvokos daiktus ir kt. Aikštelės darbuotojas įvertinęs jų būklę, jeigu reikia atliks valymo ar smulkaus taisymo darbus, kad pristatyti daiktai būtų tinkami naudoti pakartotinai be jokio kito pradinio apdorojimo. Informacija apie „Daiktų pasidalytuvės“ stotelėje esančius daiktus esant poreikiui bus talpinami internetiniame įmonės puslapyje. Fiziniams asmenims daiktai bus perduodami neatlygintinai tolimesniam naudojimui. Daiktai „Daiktų pasidalytuvės“ stotelėje bus saugomi 3 mėnesius. Jeigu daiktas nėra paimamas per tris mėnesius, tai tampa atlieka ir yra fiksuojama aikštelės atliekų susidarymo apskaitoje.

3.2.3. Medžiagos ir žaliavos

DGASA eksploataavimo metu nenaudojamos cheminės medžiagos, radioaktyvios medžiagos bei pavojingos ir nepavojingos atliekos.

Ūkinės veiklos metu įvykusiems smulkiems pavojingųjų medžiagų, galinčių būti DGASA surenkamų pavojingų atliekų sudėtyje, nutekėjimams neutralizuoti bus naudojami sorbentai, natrio šarmas ir negesintos kalkės.

Planuojamų naudoti žaliavų ir papildomų medžiagų kiekiai teikiami 6 lentelėje.

6 lentelė. Planuojamų naudoti žaliavų ir papildomų medžiagų kiekiai

Eil. Nr.	Žaliavos, kuro rūšies arba medžiagos pavadinimas	Planuojamas naudoti kiekis, matavimo vnt. (t, m ³ ar kt. per metus)	Kiekis, vienu metu saugomas vietoje (t, m ³ ar kt. per metus), saugojimo būdas (atvira aikštelė ar talpyklos, uždarytos talpyklos ar uždengta aikštelė ir pan.)
1.	Sorbentas miltelinis maišuose po 25 kg. 2 maišai	50 kg	50 kg, DGASA pastate
2.	Sorbentas granuluotas maišuose 10 kg, 2 maišai	20 kg	20 kg, DGASA pastate

3.2.4. Gamtiniai ir energiniai išteklių

Marijampolės sav. Ringovėlės k. DGASA statybos ir eksploatacijos metu gamtos išteklių (gyvosios ir negyvosios gamtos elementų) – žemės (jos paviršiaus ir gelmių), dirvožemio, biologinės įvairovės naudojimo nebus. DGASA buitiniams reikmėms ir geriamajam vandeniui tiekti planuojama prijungti MBA įrenginių vandens tiekimo inžinerinius tinklus. DGASA darbuotojų buitiniams reikmėms per metus bus sunaudojama apie 40 m³ vandens, maksimalus paros debitas – 0,15 m³ per parą.

DGASA statybos ir įrengimo metu bus nuimamas derlingas žemės sluoksnis (dirvožemis). Vėliau dirvožemis panaudojamas DGASA ir jos aplinkinių teritorijų apželdinimui.

3.2.5. Žmogiškieji išteklių

DGASA dirbs vienas darbuotojas atliekų priėmėjas – operatorius, kiti papildomi 1-3 darbuotojai (atliekų ardymui, smulkinimui, krovimui su frontalinio krautuvu).

3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis teikiami 2 lentelėje ir 4 – 6 prieduose.

3.3.1. Inžinerinė infrastruktūra

Vandens tiekimas: geriamasis vanduo ir buitiniams poreikiams skirtas vanduo bus tiekiamas iš gretimų Marijampolės sav. Marijampolės regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginiams skirtų vandens tiekimo tinklų. Vanduo DGASA technologinių procesų vykdymui nebus naudojamas (5 priedas).

Elektros tiekimas: DGASA planuojama prijungti prie ESO elektros tiekimo 0,4 kV įtampos tinklų.

Šilumos tiekimas: atskiri šilumos tiekimo inžineriniai tinklai įrengti DGASA neplanuojami, personalo (administracijos) pastato šildymui numatoma naudoti elektrinius šildymo prietaisus.

Paviršinių nuotekų tvarkymas: Nuo DGASA kietų paviršinių susidarancios paviršinės nuotekos surenkamos, nuvedamos į paviršinių nuotekų valymo įrenginius (naftos-purvo gaudyklę) ir išvalytos išleidžiamos į MBA paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginius (5 priedas).

Buitinių nuotekų tvarkymas: DGASA buitinės nuotekos prijungiamos prie MBA buitinių nuotekų tvarkymo įrenginių. DGASA darbuotojų buitinėms reikmėms per metus bus sunaudojama apie 40 m³ vandens, maksimalus paros debitas – 0,15 m³ per parą (5 priedas).

3.3.2. Susisiekimo komunikacijos

Susisiekimas su planuojama Ringovėlės k. DGASA numatomas organizuoti privažiuojamuoju prie MBA įrenginių keliu (Uosinės g. tęsiniu) esančiu šiaurinėje ir rytinėje DGASA žemės sklypo dalyje. Minėtas automobilių kelias (gatvė) jungiasi su valstybinės reikšmės magistraliniu automobilių keliu A16 Vilnius–Prienai–Marijampolė. DGASA numatomi du įvažiavimai – iš šiaurinės ir rytinės žemės sklypo pusių (3 – 6 priedas). Pagrindinis įvažiavimas bus uždaromas užtvaru ir vartais, kitas įvažiavimas – tik vartais. Abu įvažiavimai uždaromi vartais nedarbo metu.

Planuojama, kad dėl į darbą DGASA atvyksiančių lengvaisiais automobiliais ir mikroautobusais darbuotojų ir klientų, taip pat sukauptas atliekas išvežančių sunkvežimių, susidarys papildomas automobilių eismo intensyvumas.

Preliminariai, gali būti tikslinamas pagal poreikį, DGASA darbo laikas numatomas darbo dienomis nuo 8.00 val. iki 17 val., šeštadieniais nuo 8.00 val. iki 15.30 val. Pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 14.00 val. Sekmadieniais ir švenčių dienomis DGASA veikla nebus vykdoma, dėl to šiuo laikotarpiu su DGASA susijusio automobilių eismo intensyvumo nebus (7 lentelė).

7 lentelė. Planuojamas dėl DGASA veiklos papildomas TP eismo intensyvumas, auto./p.

Maršrutas	Eismo intensyvumas (atvykimas ir išvykimas)
Darbuotojų atvykimas – išvykimas	8
Lengvųjų automobilių eismo intensyvumas (atliekų atvežimui)	70
Krovininių mikroautobusų eismo intensyvumas (atliekų atvežimui)	30
Sunkvežimių eismo intensyvumas atliekų konteinerių atvežimui ir išvežimui	30

Saltinis: MB „Viaconsult“ sudaryta TP prognozė.

Taip pat svarbu pažymėti, kad didžioji dalis esamo eismo intensyvumo Uosinės g. yra susijusi su UAB Marijampolės apskrities atliekų centras atliekų tvarkymui skirtomis aikštelėmis, sąvartynu ir įrenginiais (1 pav.):

- Nepavojingų atliekų sąvartynas;
- Marijampolės regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginiais;
- Uosinės DGASA;
- Marijampolės žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė (ŽAKA);
- Marijampolės regioninis sąvartynas (nebeeksploatuojamas).

1 pav. Ringovėlės k. DGASA gretimybės
(šaltinis: MB „Viaconsult“)

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas

Poveikio aplinkai vertinimo procedūros (PAV atranka) iki 2025 m. III ketvirtis. Projektavimas – iki 2025 m. IV ketvirtis. Statybos ir įrengimo darbai iki 2026 m. IV ketvirtis. DGASA eksploatacijos pradžia 2027 m. I ketvirtis.

Planuojamas darbo laikas teikiamas 3.3.2 skyriuje.

3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

PVSV atliekamas sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžio nustatymo etape. Poveikio aplinkai vertinimas yra atliktas (2 priedas), lygiagrečiai PVSV yra rengiamas DGASA techninis projektas.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos, vietos ir vykdymo technologijų alternatyvos neidentifikuojamos, kadangi PVSV atliekamas nustatant sanitarinės apsaugos zonų ribas.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

PŪV vieta – DGASA bus statoma ir įrengiama 2,0460 ha žemės sklype kad. Nr. 5164/0005:305, unikalus numeris 5134-0005-0305, adresu – Marijampolės sav., Patašinės sen., Ringovėlės k. 5 (7 priedas).

Ringovėlės k. DGASA adresas – Marijampolės sav., Patašinės sen., Ringovėlės k. 5 (7 priedas):

- Žemės sklypo plotas – 2,0460 ha;
- Pagrindinė žemės pagrindinė naudojimo paskirtis – Kita;
- Pagrindinis žemės naudojimo būdas – Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos.

Žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (7 priedas):

- Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);
- Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis);
- Gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis).

Pagal Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto 2017 m. rugsėjo 25 d. Marijampolės savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-230 „Dėl Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“, teritorija patenka į Kitos paskirties žemę (4 pav.).

Planuojamos teritorijos pietinė ir vakarinė dalis ribojasi su žemės ūkio paskirties sklypais, rytinė dalis – su žemės ūkio paskirties sklypais ir Uosinės g. skiriančia nuo Marijampolės regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginių ir Marijampolės žaliųjų atliekų tvarkymo aikštelės, šiaurinė dalis – Uosinės g. skiriančia nuo Marijampolės nepavojingų atliekų sąvartyno. PŪV gretimybės teikiamos 1 pav. ir 3 priede.

4.2. Informacija apie turimą arba numatomą įgyti teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra PŪV

Žemės savininkas planuojamos DGASA yra UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras (7 priedas).

4.3. Teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas PŪV teritorijos, gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinis zonavimas ir (ar) teritorijos naudojimo reglamentas, specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Informacija apie vietovės inžinerinę infrastruktūrą, urbanizuotas teritorijas, esamus statinius ir šių teritorijų ir (ar) statinių atstumus

Artimiausios gyvenamosios teritorijos nuo DGASA nutolusios 200 m į pietus, į pietvakarius – 500 m, šiaurės vakarus – 500 m, į pietryčius – 600 m. Artimiausioje aplinkoje visuomeninių teritorijų nėra (2 pav., 3 priedas).

2 pav. Artimiausios gyvenamosios teritorijos DGASA

Šaltinis: Regia Lietuva žemėlapis. Sklypų ribos

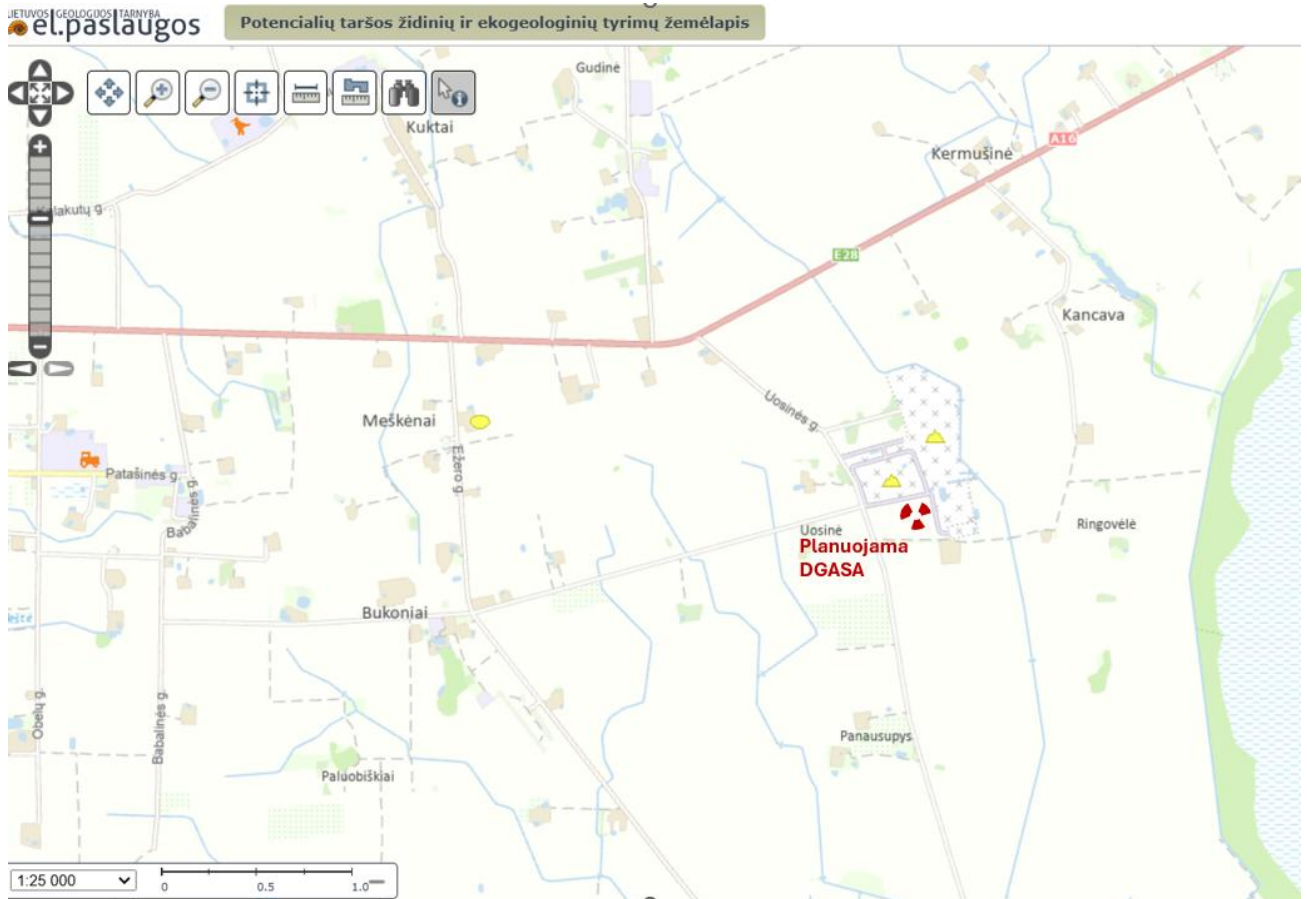
Planuojamos teritorijos pietinė ir vakarinė dalis ribojasi su žemės ūkio paskirties sklypais, rytinė dalis – su žemės ūkio paskirties sklypais ir Uosinės g. skiriančia nuo Marijampolės regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo (MBA) įrenginių ir Marijampolės žaliųjų atliekų tvarkymo aikštelių, šiaurinė dalis – Uosinės g. skiriančia nuo Marijampolės nepavojingų atliekų sąvartyno.

Potencialūs taršos židiniai

Pagal duomenų bazės GEOLIS Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapių informaciją, planuojama DGASA teritorija ribojasi su potencialiais geologinės aplinkos taršos židiniais. Planuojamos DGASA teritorijos šiaurinė ir rytinė dalis ribojasi su sąvartyno teritorijomis (3 pav., 8 lentelė).

8 lentelė. Potencialūs geologinės aplinkos taršos židiniai.

Eil. Nr.	Būklė	Tipas	Adresas	Pavojingumas bendras	Pavojingumas gruntui	Pavojingumas paviršiniam vandeniui	Pavojingumas požeminiam vandeniui
7842	Veikiantis	Sąvartynas	Marijampolės apskr., Marijampolės sav., Marijampolės sen., Panausupio k.	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus
7843	Neveikiantis	Sąvartynas	Marijampolės apskr., Marijampolės sav., Marijampolės sen., Panausupio k.	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus	Vidutinis pavojus

3 pav. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis
(Šaltinis: Geolis. Potencialių taršos židinių ir ekogeologinių tyrimų žemėlapis)

Apsaugos zonos ir servitutai

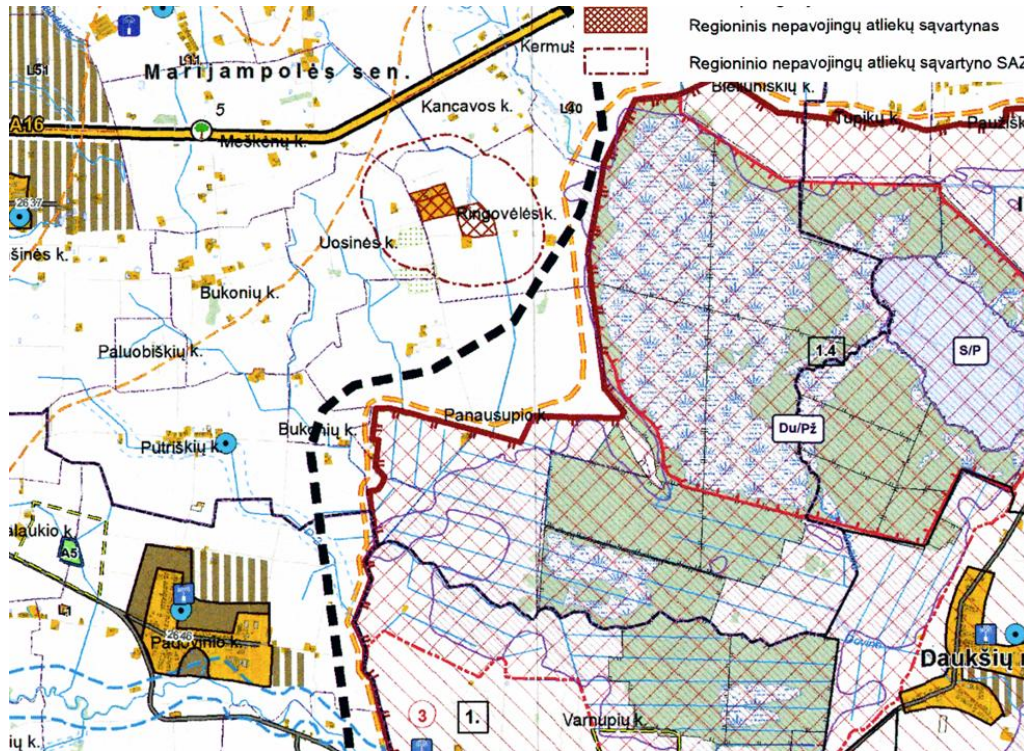
Informacija apie žemės sklypui nustatytas apsaugos zonas ir servitutus teikiama 4.1 skyriuje.

Atitiktis teritorijų planavimo dokumentams

Nagrinėjama teritorija pagal Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius nepatenka į specifines DGASA teritorijas.

DGASA teritorija patenka į Kitos paskirties žemės, Užstatytą teritoriją, Regioninio nepavojingų atliekų sanitarinę apsaugos zoną (4 pav.).

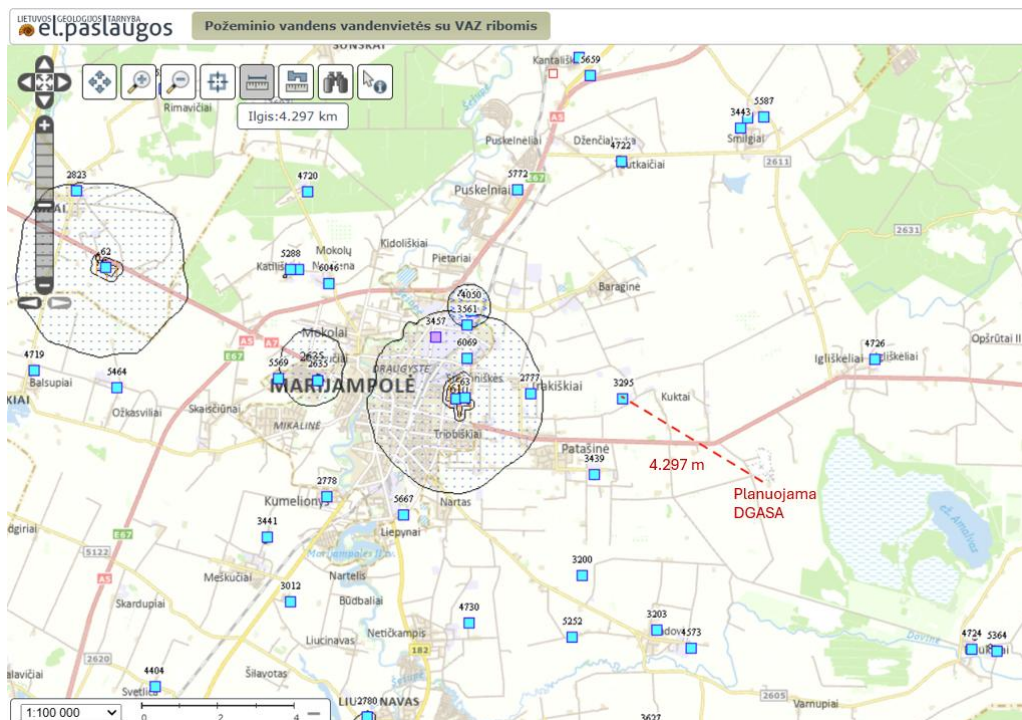
Informacija apie žemės sklypo nuosavybę, gretimų žemės sklypų ar teritorijų funkcinį zonavimą ir (ar) teritorijos naudojimo reglamentą, specialiąsias žemės naudojimo sąlygas teikiama 4.1 dalyje.

4 pav. Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrojo plano pagrindinis brėžinys
Šaltinis: Marijampolės savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Vandenvietės ir jų apsaugos juostos

PŪV ir su ja besiribojančiose teritorijose vandenviečių ir jų apsaugos zonų (toliau – VAZ) nėra. Artimiausios vandenvietės ir jų VAZ nutolusios 4.297 – 4.453 m atstumu (5 pav.):

5 pav. Vandenvietės ir VAZ

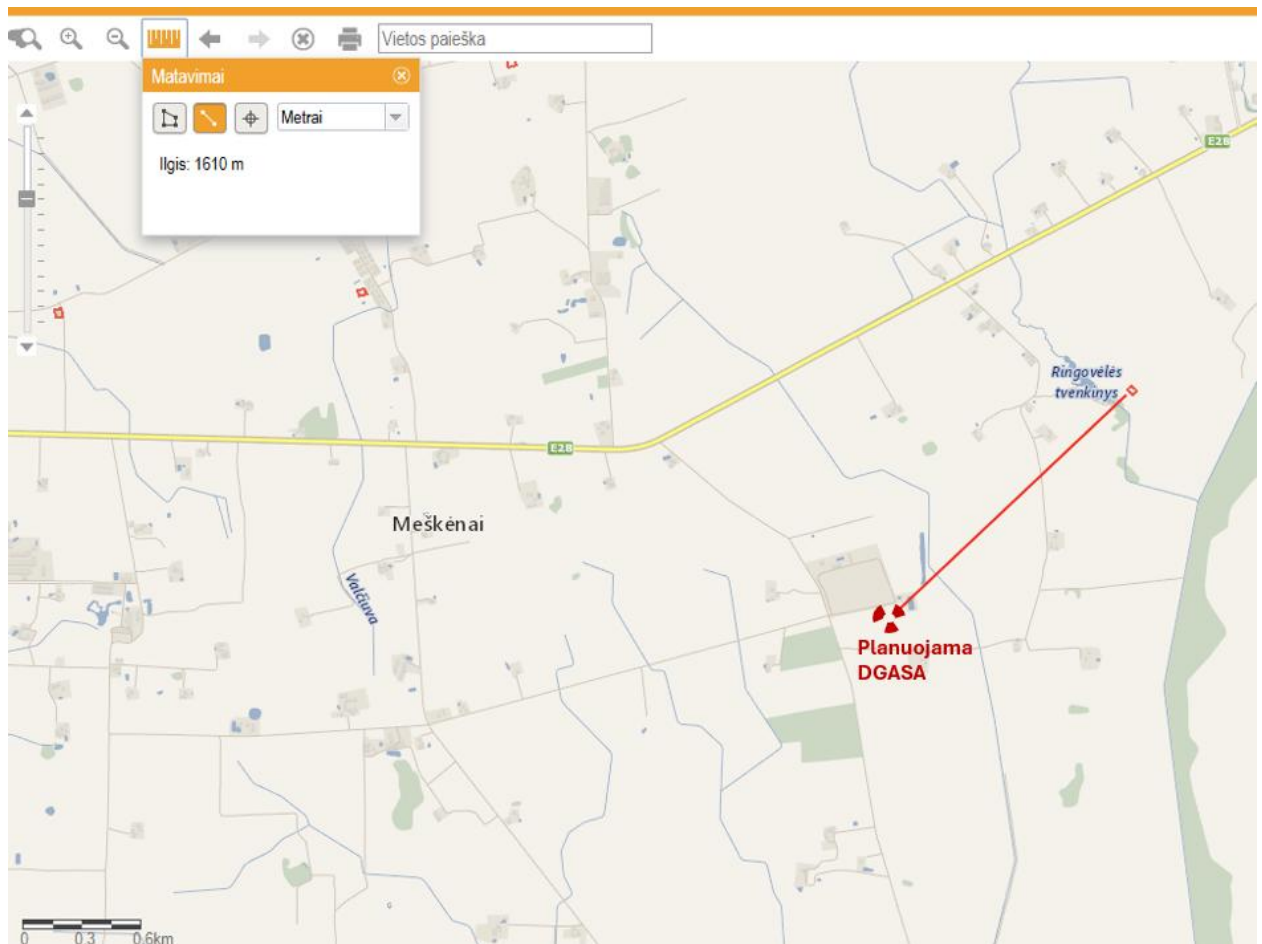
(Šaltinis: Lietuvos geologijos tarnybos el. paslaugos. Požeminio vandens vandenvietės su VAZ ribomis)

- Kuktų (Marijampolės) vandenvietė ir jos apsaugos zona nutolusi 4.297 m į šiaurės vakarus (žemės gelmių registro Nr. 3295, išteklių rūšis: gėlas vanduo, vandenvietės grupė: nenurodyta, VAZ juostų pavadinimai: nenurodyta.
- Patašinės (Marijampolės sav.) vandenvietė ir jos apsaugos zona nutolusi 4.453 m į šiaurės vakarus (žemės gelmių registro Nr. 3439, išteklių rūšis: gėlas vanduo, vandenvietės grupė: nenurodyta, VAZ juostų pavadinimai: nenurodyta.

Kultūros paveldas

Nagrinėjamoje teritorijoje nėra kultūros paveldo vertybių, taip pat teritorija su tokiomis teritorijomis ir jų apsaugos zonomis nesiriboja.

Informacija apie planuojamai DGASA artimiausias nekilnojamojo kultūros paveldo vertybes ir jų atstumus teikiama 6 pav., 9 lentelėje ir 3 priede.

6 pav. Kultūros paveldo vertybių žemėlapis
(Šaltinis: Kultūros paveldo vertybių registro žemėlapis)

9 lentelė. Nekilnojamosios kultūros vertybės

Unikalus objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Įregistravimo registre data	Statusas, reikšmingumo lygmuo	Vertingųjų savybių pobūdis	Atstumas nuo DGASA
1610	Kermušinės, Igliškėlių kaimų	Marijampolės sav., Marijampolės	1996-10-28	Valstybės saugomas	Dailės (lemiantis reikšmingumą)	Nutolęs 1610 m į

Unikalus objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Įregistravimo registre data	Statusas, reikšmingumo lygmuo	Vertingųjų savybių pobūdis	Atstumas nuo DGASA
	senosios kapinės	sen., Kermušinės k.			tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	šiaurės rytus
22100	Kuktų kaimo senosios kapinės	Marijampolės sav., Marijampolės sen., Kuktų k.,	1996-10-28	Valstybės saugomas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	Nutolęs 3174 m į šiaurės vakarus

Saugomos teritorijos

Nagrinėjamoje PŪV ir su ja besiribojančiose teritorijose saugomų teritorijų, įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, ir jose saugomų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių bei rūšių nėra.

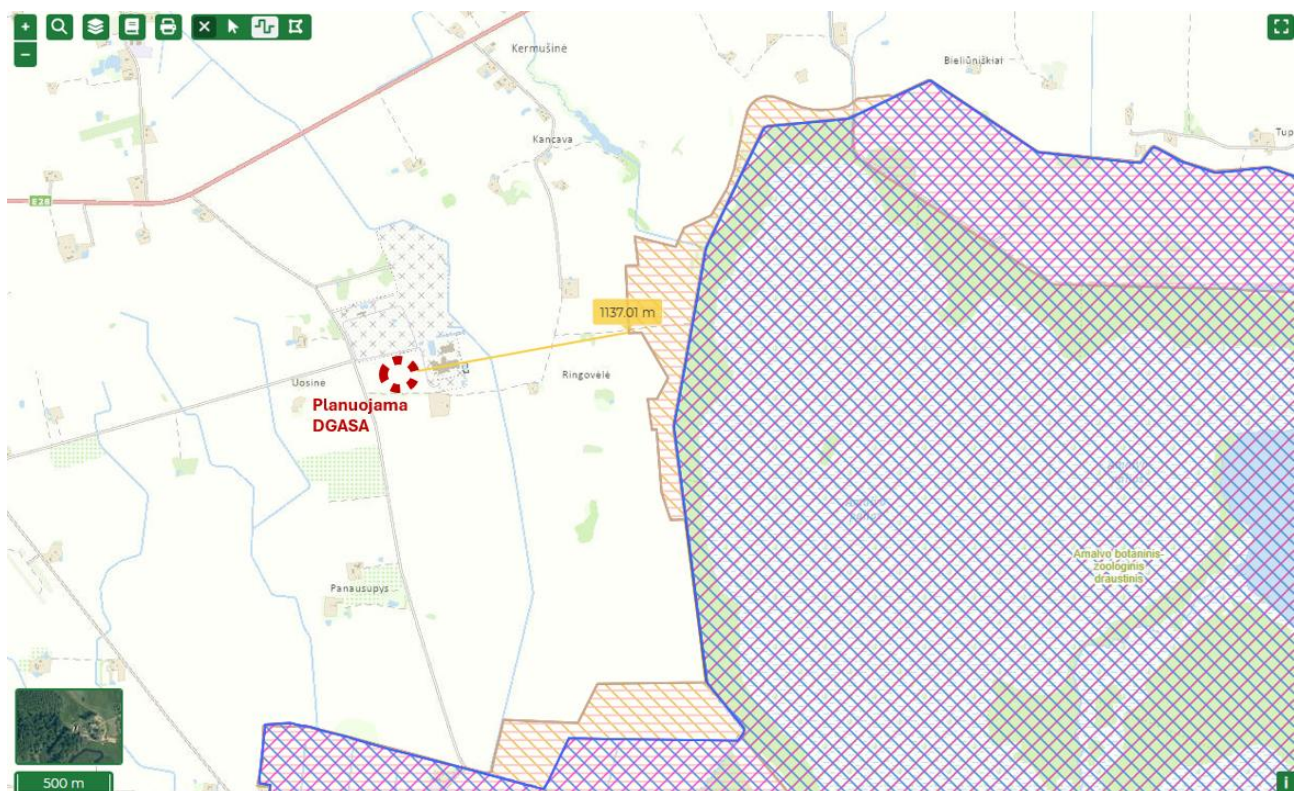
Artimiausia saugomos teritorijos ir informacija apie jas yra teikiama 10 lentelė ir 7 pav.

10 lentelė. Saugomos teritorijos

Pavadinimas, steigimo data, tarptautinė svarba, reikšmė, atstumas	Steigimo tikslas
Žuvinto biosferos rezervatas 2002-11-23 Paukščių ir buveinių apsaugai Valstybinis 1137 m į rytus	Kontroliuoti, prognozuoti gamtinių ekosistemų pokyčius; atlikti gamtosaugos eksperimentus natūraliuose gamtiniuose kompleksuose ir jų aplinkinėse teritorijose; vykdyti monitoringą; atlikti taikomuosius mokslo tyrimus; analizuoti žmogaus veiklos poveikį natūralioms ekosistemoms; užtikrinti gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą; išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą ir biotos komponentus, iš jų Žuvinto pelkinį kompleksą, Žaltyčio ežerą, vandens paukščių perėjimo ir apsistojimo migracijų metu vietas juose, etalonines drėgnų plačialapių miškų bendrijas Buktos miško masyve, retųjų augalų ir pievų bendrijas, pelkių ir pievų paukščius, išlikusią Amalvo pelkės dalį ir ežerą - zoologiniu ir botaniniu požiūriais vertingą teritoriją, atkurti sunaikintus ar pažeistus gamtos kompleksus ir objektus; plėtoti ekologinį švietimą; sudaryti sąlygas organizuoti pažintinį turizmą, skirtą mokslui ir mokymui tam skirtose vietose; propaguoti gamtos apsaugos idėjas
Ekosistemų atkūrimo zona 2008-06-13 1137 m į rytus	
Amalvo botaninis-zoologinis draustinis Identifikavimo kodas: 0210700000076 Paukščių ir buveinių apsaugos Konservacinio prioriteto funkcinė zona – draustinis	Išsaugoti išlikusią Amalvo pelkės dalį ir ežerą – botaniniu ir zoologiniu požiūriais vertingą teritoriją, Žuvinto ekosistemos dalį

Pavadinimas, steigimo data, tarptautinė svarba, reikšmė, atstumas	Steigimo tikslas
Botaninis-zoologinis 2004-04-17 1365 m į rytus	
Paukščių apsaugai svarbios teritorijos Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės Identifikavimo kodas: 1100000000033 2004-04-17 1365 m į rytus	Baltakaktė žąsis (Anser albifrons) Baltnugaris genys (Dendrocopos leucotos) Didysis baublys (Botaurus stellaris) Griežlė (Crex crex) Juodoji žuvėdra (Chlidonias niger) Meldinė nendrinukė (Acrocephalus paludicola) Mėlyngurklė (Luscinia svecica) Migruojantys paukščiai Nendrinė lingė (Circus aeruginosus) Pievinė lingė (Circus pygargus) Pilkoji gervė (Grus grus) Plovinė vištelė (Porzana parva) Švygžda (Porzana porzana) Tetervinas (Tetrao tetrix tetrix) Tikutis (Tringa glareola) Vidutinis margasis genys (Dendrocopos medius) Želmeninė žąsis (Anser fabalis)
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos Žuvinto ežeras ir Buktos miškas Identifikavimo kodas: 1000000000174 2004-12-01	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai 6210 Stepinės pievos 6270 Rūšių turtingi smilgynai 6410 Melvenynai 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai 6450 Aliuvinės pievos 6510 Šienaujamos mezofitų pievos 7110 Aktyvios aukštapelkės 7120 Degradavusios aukštapelkės 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės 7230 Šarmingos žemapelkės 9010 Vakarų taiga 9050 Žolių turtingi eglynai 9080 Pelkėti lapuočių miškai

Pavadinimas, steigimo data, tarptautinė svarba, reikšmė, atstumas	Steigimo tikslas
	9160 Skroblynai 91D0 Pelkiniai miškai 91E0 Aliuviniai miškai Baltamargė šaškytė Didysis auksinukas Dvilapis purvuolis Mažoji suktenė Pelkinė uolaskėlė Plačioji dūsia Purpurinis plokščiavabalis Raudonpilvė kūmutė Šarvuotoji skėtė Ūdra Žvilgančioji riestūnė

7 pav. Saugomų teritorijų valstybės kadastro žemėlapis
(Šaltinis: Saugomų teritorijų valstybės kadastro žemėlapis)

4.4. Nuotekų susidarymas, preliminarus jų kiekis ir užterštumas, jų tvarkymas

DGASA veikloje susidaranti buitinės nuotekos numatomos išleisti į MBA buitinių nuotekų tvarkymo tinklus.

Pažymėtina, kad DGASA aikštelėje susidarys paviršinės nuotekos. Paviršinės nuotekos bus surenkamos kietų dangų paviršiu (nuo asfaltuoto aikštelės, stogų, konteinerių, kt. statinių ir įrenginių paviršiaus – 1,2688 ha). Paviršinės nuotekos paviršinių nuotekų surinkimo sistema nuvedamos į paviršinių nuotekų valymo įrenginį, išvalytos – į MBA įrenginių nuotekų tvarkymo inžinerinius tinklus.

Aikštelės eksploatacijos metu bus stebimas konteinerių ir bunkerių užpildymas, būklė, esant poreikiui konteineriai izoliuojami nuo kritulių, todėl paviršinių nuotekų taršos padidėjimo dėl DGASA vykdomos veiklos nebus.

Surinktos paviršinės nuotekos išvalomos paviršinių nuotekų valymo įrenginyje. Paviršinių nuotekų valymo sistema susideda iš PE 850 mm skersmens srauto paskirstymo šulinio, smėlio purvo nusodintuvo ir naftos produktų atskirtuvo, kurio našumas 17,688 l/s, ir PE 850 mm skersmens mėginių paėmimo šulinio su uždaromąja sklende. Išvalytos nuotekos išleidžiamos į MBA įrenginių nuotekų tvarkymo inžinerinius tinklus (5 priedas).

Naftos gaudyklė bus periodiškai tikrinama bei prižiūrima pagal pasirašytas sutartis su šias paslaugas teikiančia įmone. Ši įmonė taip pat pasirūpins naftos produktais užterštų nuotekų bei dumblo išsiurbimu ir išvežimu utilizuoti pagal sudarytas sutartis su atliekų tvarkytojais bei mechaniniu jos valymu.

Vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, 8 p. reikalavimais, apskaičiuotas faktinis paviršinių nuotekų kiekis nuo pastato stogo, stoginių ir kietų dangų (Wf).

$W_f = 10 \times H_f \times p_s \times F \times K$, m³/metus,

čia:

H_f – vidutinis daugiametis kritulių kiekis tam tikroje teritorijoje, mm (vadovaujantis Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos daugiamečiais stebėjimų duomenimis, vidutinis kritulių kiekis Kaune siekė 651 mm, informacijos šaltinis: <http://www.meteo.lt>);

p_s – paviršinio nuotėkio koeficientas:

p_s=0,85 – stogų dangoms;

p_s=0,83 – kietoms, vandeniui nelaidžioms, dangoms;

F – teritorijos plotas, išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas, ha;

K – paviršinio nuotėkio koeficientas, atsižvelgiant į tai, ar sniegas iš teritorijos pašalinamas. Jei sniegas pašalinamas, – K=0,85, jei nešalinamas, – K=1.

Tuomet,

W_{kietos dangos} = 10 × 651 × 0,83 × 1,2688 × 1 = 6855,71 m³/metus.

Taip pat vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 9.1 p., kai nuotekos surenkamos nuo ne didesnių kaip 3 ha ploto (paviršių, nuo kurių surenkamos nuotekos, plotas) teritorijų, ekstrapoliacijos būdu apskaičiuota, kad nuo 1,0 ha teritorijos ploto valytinas nuotekų srautas – 17,688 l/s.

Pažymėtina, kad paviršinės nuotekos prieš išleidžiamos į MBA įrenginių nuotekų tvarkymo inžinerinius tinklus bus valomos ir neviršys Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 24 p. reikalavimų.

Duomenys apie preliminarų nuotekų susidarymą teikiami žemiau:

11 lentelė. Duomenys apie planuojamą preliminarų nuotekų susidarymą

Eil. Nr.	Nuotekų tipas	Planuojamų išleisti nuotekų kiekis	
		m3/metus	m3/para
1.	Buitinės nuotekos	40	0,15
2.	Paviršinės nuotekos	6855,71	18,78

Šaltinis: MB „Viaconsult“ atlikti preliminarūs skaičiavimai, 2025 m.

4.5. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į gretimybės objektus

Artimiausios gydymo įstaigos

Artimiausios DGASA gydymo įstaigos nutolusios ~10 km atstumu į vakarus (Marijampolės m.), detaliau nenagrinėjamos.

Artimiausios švietimo ir ugdymo įstaigos

Artimiausios švietimo ir ugdymo įstaigos nutolusios ~5 km atstumu į vakarus (Patašinės k.), Patašinės vaikų darželis, detaliau nenagrinėjamos.

Artimiausios rekreacinės teritorijos

DGASA artimiausios rekreacinės teritorijos nutolusios daugiau nei 3300 m atstumu į vakarus:

- Turizmo sodyba „Bukonys“, Bukonių g. 1, Bukonių k. Marijampolės sav.;
- Žilinskių sodyba, Šilo g. 17, Patašinės k., Marijampolės sav.

Artimiausios suplanuotos gyvenamosios teritorijos

Pagal Bendrojo plano sprendinius gyvenamųjų teritorijų plėtra nėra draudžiama už DGASA kaimyninių žemės sklypų ribų, tačiau suplanuotų naujų gyvenamųjų teritorijų nėra. Todėl suplanuotos gyvenamosios teritorijose detaliau nevertinamos.

5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu yra įvertinama veikla, teritorija ir gretimybės, atliekama gyventojų populiacijos ir sveikatos būklės analizė, nusistatomi ir įvertinami pagrindiniai ūkinės veiklos potencialūs rizikos veiksniai. Atlikus rizikos veiksnių kiekybinius, kokybinius ir aprašomuosius vertinimus yra nustatoma potenciali objekto sukeliama rizika sveikatai, teikiamos rekomendacijos, siūlomos priemonės. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesas pabaigiamas išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo ar neleistinumo ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos nustatymu.

PVSV ataskaitoje yra keliami du tikslai:

- Nustatyti PŪV keliamų veiksnių galimą poveikį gretimybėje gyvenantiems/atvykstantiems žmonėms;
- Nustatyti PŪV keliamos cheminės, fizikinės, taršos kvapais atitikimą ribinėms vertėms, reglamentuotoms teisės norminiuose aktuose ir pagal gautus rezultatus rekomenduoti sanitarinės apsaugos zonos ribas.
- Ataskaitoje analizuojami PŪV Visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai:
- Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša.
- Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: profesinės rizikos veiksniai, psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.
- kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, nenustatyti.

5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos ir galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai

5.1.1. Teršalų poveikis sveikatai

Teršalai – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui.

Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Nustatant PŪV teršalų poveikį visuomenės sveikatai buvo atliktas planuojamos veiklos taršos modeliavimas aplinkos ore įvertinus aplinkos foninį užterštumą. Tuo atveju, jeigu sumodeliuotos

teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

Teršalų, kurie dėl PŪV pateks į aplinkos orą aprašymas poveikio žmonių sveikatai aspektu pateikiamas žemiau.

Kietos dalelės

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD10 dalelės (kurių aerodinaminis skersmuo ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu KD2.5 dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvepiamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu. Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvepiamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio, formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiškumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės (>10 µm) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 µm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 µm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę.

Azoto oksidų poveikis žmonių sveikatai

Azoto oksidai susidaro degimo proceso metu, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto monoksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų – šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

Anglies monoksido poveikis žmonių sveikatai

Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko iki 2 mėn., po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkančių deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai LOJ

Pagrindinis patekimo į aplinkos orą šaltinis yra iškastinio kuro ir jo produktų deginimas. Iš dyzelinu ir benzinu varomų autotransporto priemonių nepilnai sudegus degalams į orą patenka organiniai

junginiai. Plaučių alveolės yra išraizgytos tankaus kraujagyslių tinklo todėl į kvėpavimo sistemą patekę organiniai junginiai iškart keliauja į kraują. Didelis angliavandenilių kiekis neigiamai veikia kraujotaką, nervų sistemą, kraujotaką, o patekęs į akis gali sukelti jų dirginimą ir ašarojimą. Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai gali būti vėžinių susirgimų priežastimi.

5.1.2. Oro taršos šaltiniai planuojamoje teritorijoje

5.1.2.1 Oro tarša

Ringovėlės DGASA nebus priimamos biologiškai skaidžios atliekos (žaliosios/maisto virtuvės atliekos). Todėl oro tarša anglies monoksidu (CO) ir amoniaku (NH₃) biologiškai dėl skaidžių atliekų nesusidarys.

Atliekų rūšiavimo, smulkinimo ir pakrovimo metu oro taršos nebus, kadangi bus taikomo dulkėtumo mažinimo priemonės (drėkinimas, konteinerių uždengimas).

Toliau teikiami oro taršos skaičiavimai iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių. Pažymėtina, kad visi taršos šaltiniai yra susiję su naftos produktų (dyzelino, benzino ir dujų) naudojimo metu išskiriamais teršalais. Atsižvelgiant į tai, kad sunaudojamų naftos produktų kiekiai yra nedideli (panašūs į 50-70 automobilių stovėjimo vietų automobilių aikštelių), lokali oro tarša yra nedidelė, neviršys ribinių verčių ir todėl nevertintina.

PŪV nepatenka į LR Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede išvardintų veiklų sąrašą, kurias vykdančios į atmosferą išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, todėl duomenys apie objekto taršos šaltiniuose numatomą išmesti ŠESD kiekį neteikiami.

Stacionarūs oro taršos šaltiniai

Planuojamos ūkinės veiklos – DGASA teritorijoje veiks stacionarus aplinkos oro taršos šaltinis, medienos smulkintuvas. Šio įrenginio darbo laiko, kuro sąnaudų ir emisijos į orą apskaičiavimas atliktas vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika EMEP/EEA, skyriumi 1.A.4.c.ii-Forestry. Skaičiavimai atlikti pagal metodikoje pateiktą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier1, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutines kuro sąnaudas (12 lentelė ir

13 lentelė).

Tier1 algoritmą sudaro pagrindinė formulė:

$$E_i = \sum_j (\sum_m (FC_{j,m} \times EF_{i,j,m}))$$

kur

E_i = teršalo i[g] emisija.

$FC_{j,m}$ = kuro suvartojimas įrenginio kategorijos j naudojančios kuro rūšį m [kg].

$EF_{i,j,m}$ = kuro suvartojimo specifinis teršalo emisijos koeficientas i įrenginio kategorijos j naudojančios kuro rūšį m [g/kg].

12 lentelė. Naudojamos krovos technikos ir smulkinimo įrenginio kuro sąnaudų apskaičiavimas.

DGASA įrenginys	Dyzelino sąnaudos, kg/val.	d. d.	val./d.	t/metus
Smulkinimo įrenginys	30	240	8	57,6
Frontalinis krautuvas	30	240	6	57,6
Iš viso:				115

13 lentelė. Smulkinimo įrenginio emisijos apskaičiavimas.

Emisija	CH4	CO	CO2	N2O	NH3	NMVOG	NOx	PM10	PM2.5
Emisija, g/t	49	7.673	3.160	138	8	1.997	28.471	943	943
Emisija, g/metus	5.645	883.930	364.032	15.898	922	230.054	3.279.859	108.634	108.634
Emisija, t/metus	0,005645	0,883930	0,364032	0,015898	0,000922	0,230054	3,279859	0,108634	0,108634

Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas vietinis bendras aplinkos oro taršos padidėjimas dėl stacionarių taršos šaltinių įtakos yra nežymus, reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai ir visuomenės sveikatai dėl smulkinimo įrenginio ir frontalinio krautuvo veiklos DGASA nebus daromas.

Mobilūs oro taršos šaltiniai

Numatoma, kad per dieną į DGASA planuojamos ūkinės veiklos teritoriją vidutiniškai atvyks ir išvyks 30 sunkvežimių konteineriams atvežti ir išvežti. Atliekas atveš vidutiniškai 66 lengvųjų automobilių ir 30 krovinių mikroautobusų, į darbą atvyks darbuotojai 4 lengvaisiais automobiliais. Vidutiniškai sunkiosios transporto priemonės planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje nuvažiuos 0,5 km atstumą, o lengvosios – 0,4 km atstumą.

Vertinant oro taršą vertinama visą ūkinės veiklos apimtis (ir esama ir planuojama), todėl skaičiavimai atlikti vertinant bendrą, suminę esamą ir planuojamą taršą.

Aplinkos oro taršos skaičiavimas iš mobilių aplinkos oro taršos šaltinių atliekamas vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika EMEP/EEA, skyriumi 1.A.3.b.i-iv „Road transport“. Skaičiavimai atlikti pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier1, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutinės kuro sąnaudas.

Tier1 algoritmą sudaro pagrindinė formulė:

$$E_i = \sum_j (\sum_m (FC_{j,m} \times EF_{i,j,m}))$$

kur

E_i = teršalo i[g] emisija.

$FC_{j,m}$ = kuro suvartojimas TP kategorijos j naudojančios kuro rūšį m [kg].

$EF_{i,j,m}$ = kuro suvartojimo specifinis teršalo emisijos koeficientas i TP kategorijos j naudojančios kuro rūšį m [g/kg].

Metinė aplinkos oro tarša apskaičiuojama pagal tą pačią formulę, įvertinant metinį numatomą kuro sunaudojimą. Metinis kuro sunaudojimas apskaičiuotas pagal dienos kuro sąnaudas, priimtą,

kad lengvosios ir sunkiosios transporto priemonės į planuojamos ūkinės veiklos teritoriją atvyks 6 d./sav. (14 lentelė, 15 lentelė).

Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas vietinis bendras aplinkos oro taršos padidėjimas dėl mobilių taršos šaltinių įtakos yra nežymus, reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai ir visuomenės sveikatai dėl teritorijoje manevruojančio autotransporto nebus daromas.

14 lentelė. TP kuro suvartojimas

TP tipas	TP eismo intensyvumas per parą	Kuro rūšis	Transporto priemonių skaičius pagal kuro rūšį	Vienos TP nuvažiuotas atstumas L, km	Visų TP nuvažiuotas atstumas Lsum, km	Vidutinės kuro sąnaudos g/km	Kuro KSvid, KSd	Kuro suvartojimas, kg/d, KSd
Sunkiojo TP	30	dyzelinas	30	0,25	7,5	216,8		1,6260
Mikroautobusai (krovininiai)	30	dyzelinas	10	0,2	2	79		0,1580
Lengvojo TP	70	Benzinas	28	0,2	5,6	61,9		0,3466
		Dyzelinas	28	0,2	5,6	56,8		0,3181
		Dujos	14	0,2	2,8	58,1		0,1627

15 lentelė. TP emisija į orą per metus

TP tipas	TP eismo intensyvumas per parą	Kuro rūšis	Bendros kuro sąnaudos, kg/metus	CO ₂		CO		LOJ		NO _x		KD		N ₂ O		NH ₃	
				Efi, kg/kg	kg/metus	Efi, g/kg	t/metus	Efi, g/kg	t/metus	Efi, g/kg	t/metus	Efi, g/kg	t/metus	Efi, g/kg	t/metus	Efi, g/kg	t/metus
Sunkiojo TP	30	dyzelinas	390,24	3,180	1,240963	6,100	0,002380	0,900	0,000351	25,95	0,010127	0,55	0,000215	0,07	0,000027	0,02	0,000008
Mikroautobusai	30	dyzelinas	37,92	3,180	0,120586	6,810	0,000258	1,230	0,000047	13,48	0,000511	1,22	0,000046	0,07	0,000003	0,01	0,000000
Lengvojo TP	70	Benzinas	83,19	3,168	0,263557	48,360	0,004023	7,750	0,000645	3,98	0,000331	0,02	0,000002	0,07	0,000006	0,84	0,000070
		Dyzelinas	76,34	3,180	0,242759	2,410	0,000184	0,510	0,000039	11,77	0,000899	0,78	0,000060	0,11	0,000008	0,02	0,000002
		Dujos	39,04	3,031	0,118340	58,220	0,002273	9,430	0,000368	5,48	0,000214	0,03	0,000001	0,16	0,000006	1,02	0,000040
					1,986205		0,009119		0,001450		0,012081		0,000323		0,000050		0,000119

Pagrindiniai oro taršos šaltiniai nagrinėjamoje teritorijoje yra ir bus vidaus degimo varikliais varomos transporto priemonės – lengvieji ir sunkieji automobiliai. Patalpų šildymui ir karšto vandens ruošimui bus naudojama elektra.

Bendras PŪV generuojamas automobilių transporto srautas – 130 automobiliai (100 – lengvieji ir 30 – sunkieji) per parą (periode nuo 7 iki 19 val.). Oro taršos atžvilgiu, automobilių srautas ir jų nuvažiuotas pirmyn ir atgal kelias (400-500 m) yra per mažas, kad turėtų reikšmingos įtakos aplinkos orui.

Atliekų krovos metu tarša nesusidarys (pvz. dulkėtumas), nes vadovaujantis dulkėtumą mažinančiais reikalavimais transportavimo metu konteineriai bus uždengiami tentais. Taip pat pažymėtina, kad vykdant statybinių atliekų bei asbesto atliekų transportavimą visi išvežami konteineriai iš aikštelės bus dengiami tentais.

Smulkintos medienos frakcijos dydis bus iki 100-300 mm. Medienos smulkinimo metu bus užtikrinamas smukintos medienos drėgnumas (20-30%). Medienos atliekos bus smulkinamos į 6B bunkerį, talpinamos į bunkerį 5B ir didžiąją stoginę (13.1P ir 7P), o pakraunamos tik į sunkvežimį galutiniam tvarkytojui. Dulkėtumo mažinimui pakrovimo metu bus naudojimas drėkinimas – vandens purškimas (laistymas) iš vandens laistymo žarnos.

Išvada: Oro tarša dėl PŪV yra nereikšminga ir nedaranti įtakos aplinkos oro kokybei bei žmonių sveikatai. Oro tarša nuo transporto nėra skaičiuojama ir modeliuojama.

5.2. Vandens, dirvožemio tarša

Vykdant atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklą DGASA taikomos šios organizacinės ir ilgalaikės poveikio vandens ir dirvožemio kokybei rizikos prevencijos priemonės:

- visa ūkinei veiklai naudojama aikštelės teritorija padengta kieta, nelaidžia vandeniui danga, apsaugančia nuo teršalų nutekėjimo į gruntą ir gretimas teritorijas;
- Visu PŪV – DGASA statybos ir eksploatacijos laikotarpiu bus vadovaujama Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (pagal LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą) reikalavimais ir nuostatomis.
- DGASA buitinės nuotekos prijungiamos prie MBA buitinių nuotekų tvarkymo įrenginių. DGASA darbuotojų buitinėms reikmėms per metus bus sunaudojama apie 40 m³ vandens, maksimalus paros debitas – 0,15 m³ per parą.
- Nuo DGASA kietų paviršinių susidarancios paviršinės nuotekos surenkamos, nuvedamos į paviršinių nuotekų valymo įrenginius (naftos-purvo gaudyklę) ir išvalytos išleidžiamos į MBA paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginius.
- atliekų pakrovimo/ iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams surinkti ir nukenksminti objekte naudojami sorbentai;
- pavojingosios atliekos priimamos ir tvarkomos taip, kad nepatektų ant teritorijos paviršiaus: priimamos supakuotos į sandarias pakuotes, pakuotės objekte neardomos, atliekos neperpilamos ir nemišomos tarpusavyje; pavojingosios atliekos laikomos

rakinamame pavojingųjų atliekų sandėlyje, sandariuose konteineriuose, talpose ar vietose, pažymėtuose specialia žyma;

- visa objekto teritorija nuolat prižiūrima, tvarkoma ir šluojama, surenkamos šiukšlės, žiemos metu pagal poreikį valomas sniegas.

Išvada: DGASA vykdomos ūkinės veiklos poveikis vandens ir dirvožemio užterštumui nėra reikšmingas.

5.3. Kvapai

Kvapas – lakios cheminės medžiagos, kurias galime pajusti uoslės organais. Kvapai gali būti malonūs ir nemalonūs. Žmogų nuolat supa įvairiausi kvapai. Jie turi įtakos nuotaikai, darbingumui, organizmo gyvybinei veiklai. Be to, kvapai padeda pažinti aplinką. Manoma, kad jautrumas kvapams yra individuali kiekvieno žmogaus organizmo savybė, kuri nuolatos kinta. Kvapų emisija paprastai vertinama kaip nepageidaujama arba nemaloni iki tokio laipsnio, kai ji pradeda negatyviai veikti aplinką. Ne visada kvapai tiesiogiai kenksmingi žmonių sveikatai, nes žmonės dažnai kvapus užuodžia ir tada, kai cheminių junginių koncentracija ore dar labai maža. Paprastai tik reikšmingos cheminių junginių koncentracijos, žymiai aukštesnės nei jautrumas kvapams, yra pavojingos žmonių sveikatai.

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V – 885). Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). Patalpų ore kvapas reglamentuojamas pagal cheminių medžiagų kvapo slenkstį, nurodomą higienos normoje HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. Cheminės medžiagos kvapo slenkščio vertė – pati mažiausia cheminės medžiagos koncentracija, kuriai esant 50 % kvapo vertintojų (ekspertų), vadovaudamiesi dinaminės olfaktometrijos metodu, nustatytu LST EN 13725:2004/AC:2006 „Oro kokybė. Kvapo stiprumo nustatymas dinamine olfaktometrija“, pajunta kvapą. Cheminių medžiagų kvapo slenkščio vertė prilyginama vienam Europos kvapo vienetai (1 OUE/m³).

PŪV kvapus skleidžiančios medžiagos (pvz. greitai suyrančios žaliosios atliekos) priimamos nebus. Kitos kvapus skleidžiančios atliekos galinčios skleisti kvapus (dažai ir dervos, rūgštys, šarmai, tirpikliai, tepalai, aušinamieji skysčiai) bus laikomos iki 6 mėn. laikotarpio ir išvežamos su visu konteineriu, todėl kvapo koncentracija gyvenamosios aplinkos ore neviršys HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ patvirtintos LR Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 Dėl Lietuvos higienos normos „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo reglamentuotam ribiniam dydžiui reikalavimų:

- 5. Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³).
- 5. Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 5 europiniai kvapo vienetai (OUE/m³).

Išvada: DGASA vykdoma ūkinė veikla ir technologiniai procesai, kurių metu į aplinkos orą gali skleisti kvapus dėl susidarančio amoniako (NH₃) ir anglies monoksido (CO). NH₃ ir CO koncentracijos ore skaičiavimai parodė, kad ribinės oro taršos vertės šiais teršalais nebus viršijamos. Ūkinės veiklos sąlygojamų kvapų poveikis gyventojams yra nereikšmingas.

5.4. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos

DGASA išsamiai įvertintas neigiamo poveikio visuomenės sveikatai triukšmo aspektas, tuo tarpu kiti veiksniai (vibracija, nejonizuojančioji spinduliuotė, kt.), kadangi nepasireiškia vykdomos veiklos metu nevertinti.

5.4.1. Triukšmo vertinimo metodika

Prognozuojant triukšmo lygio pokytį aplinkinėse teritorijose buvo atliktas triukšmo sklaidos skaičiavimas ir modeliavimas programa CadnaA 2021 MR1 (angl. Computer Aided Noise Abatement – kompiuterinė triukšmo mažinimo sistema). Tai programinė įranga skirta triukšmo poveikio apskaičiavimui, vizualizacijai, įvertinimui ir prognozavimui. CadnaA programoje vertinamos 4 pagrindinės akustinių taršos šaltinių grupės (pagal 2002/49/EB), kurioms taikomos atitinkamos Europos Sąjungoje ir Lietuvoje galiojančios metodikos ir standartai:

- Pramoninis triukšmas (ISO 9613);
- Kelių transporto triukšmas (NMPB-Routes-96);
- Geležinkelio transporto triukšmas (CNOSSOS-EU).

Skaičiuojant triukšmą pagal ISO 9613 buvo priimtos palankiausios sąlygos triukšmo sklidimui:

- triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,6 m, skaičiavimo tinklelio dydis – 2 m;
- triukšmo slopinimas – įvertinti gretimų statinių aukščiai nagrinėjamoje teritorijoje, įvertintos dangų absorbcinės charakteristikos;
- įvertintas triukšmo šaltinių darbo režimas.

5.4.2. Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai

Triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje įvertinamas matavimo ir (ar) modeliavimo būdu, gautus rezultatus palyginant su atitinkamais Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau – Higienos norma 33:2011) pateikiamais didžiausiais leidžiamais triukšmo ribiniais dydžiais gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje (16 lentelė).

16 lentelė. Ribinės triukšmo lygio vertės

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA
1.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmą	7–19 (diena)	55
		19–22 (vakaras)	50
		22–7 (naktis)	45
2.	Gyvenamųjų pastatų ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	7–19 (diena)	65
		19–22 (vakaras)	60
		22–7 (naktis)	55

5.4.3. Vertinti triukšmo šaltiniai

Modeliavimui buvo naudoti DGASA viduje vykstančio automobilių eismo intensyvumo eismo duomenys (7 lentelė). Taip pat buvo įvertintas ir atliekų iškrovimo metu susidarancio atliekų kritimo į konteinerį, stiklo dužimo triukšmo, atliekų smulkinimo triukšmo duomenys (17 lentelė).

17 lentelė. DGASA veiklos metu naudojamų stacionarių triukšmo šaltinių charakteristikos.

Stacionarus triukšmo šaltiniai			Triukšmo šaltinio naudojimo trukmė, min.	Triukšmo šaltinio tipas
Nr.	Pavadinimas	Garso lygis, dBA		
6B	Didelių gabaritų atliekų bunkeris	91	300	taškinis
S	Medienos atliekų smulkintuvas	100	120	taškinis
7B	Medienos atliekų bunkeris	91	300	taškinis
9P	Didelių gabaritų atliekų bunkeris	91	300	taškinis
10P	Izoliacinės medžiagos	99	30	taškinis
2B	Plastiko atliekų bunkeris	83	100	taškinis
3B	Plastiko atliekų bunkeris	83	100	taškinis
4B	Metalo atliekos	94,9	50	taškinis
8B	Stiklo atliekų bunkeris	106	30	taškinis
1K	Stiklo atliekų konteineris	106	30	taškinis
2K	Stiklo atliekų konteineris	106	30	taškinis
10K	Nepavojingų elektronikos atliekų konteineris	83	15	taškinis
11K*	Pavojingų elektronikos atliekų konteineris	83	15	taškinis
12K*	Pavojingų atliekų konteineris	83	15	taškinis

Stacionarūs triukšmo šaltiniai			Triukšmo šaltinio naudojimo trukmė, min.	Triukšmo šaltinio tipas
Nr.	Pavadinimas	Garso lygis, dBA		
9K	Statybinių atliekų konteineris su asbesto atliekomis	99	30	taškinis
1P	Statybinės atliekos didžiojoje stoginėje	99	30	taškinis
2P	Bituminiai mišiniai didžiojoje stoginėje	99	30	taškinis
3P	Izoliacinės medžiagos didžiojoje stoginėje	99	30	taškinis
4P	Plytos didžiojoje stoginėje	99	30	taškinis
5P	Betonas didžiojoje stoginėje	99	30	taškinis
6P	Čerpės ir keramika didžiojoje stoginėje	99	30	taškinis
8P	Apdorojimo atliekos didžiojoje stoginėje	99	100	taškinis
10P	Izoliacinės medžiagos didžiojoje stoginėje	99	30	taškinis
11P	Mišrios statybinės atliekos d. stoginėje	99	100	taškinis
12P	Plastiko atliekos d. stoginėje	83	100	
13.2P	Mediena didžiojoje stoginėje	91	100	taškinis

5.4.4. DGASA triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatai

DGASA veiklos metu keliamo triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatai apskaičiuoti ties artimiausiu jautriu receptorium ir DGASA teritorijos riba teikiami 8 priede.

5.4.5. Triukšmo sklaidos rezultatai ir išvados

Atsižvelgiant į tai, kad gretimoje DGASA aplinkoje nuolatos ūkinė veikla generuojanti triukšmą išeinantį už žemės sklypo ribų nevykdoma (įskaitant vakarinėje dalyje esančią žemo veiklos intensyvumo pramoninę teritoriją), taip pat artimiausios gyvenamosios teritorijos yra nutolusios daugiau nei 173 m atstumu, šalia esantis valstybinės reikšmės rajoninis automobilių kelias dideliu TP eismo intensyvumu nepasižymi (3.3.2 skyrius) triukšmo ribiniai dydžiai nurodyti Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nebus viršijami. Vertinant DGASA veiklos keliamą triukšmą – maksimali triukšmo tarša dienos metu susidaro ties DGASA žemės sklypo ribomis – iki 55 dB. Vakarų ir nakties metu kai DGASA nedirba, transportas nevyksta į/iš DGASA teritorijos triukšmo taršos nėra.

Pagal triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatus ir žemėlapių ekvivalentinio triukšmo izolinių konfigūracijas matome, kad DGASA triukšmas už DGASA žemės sklypo ribų nebus viršijamas.

Išvada:

Vertinant esamą suminę transporto infrastruktūrų keliamą akustinę situaciją nustatyta, kad ties ūkinės veiklos atžvilgiu artimiausiomis saugotinomis aplinkomis triukšmo lygiai atitinka ir atitiks HN 33:2011 nustatytas ribines vertes. Toliau vykdant veiklą papildomas eismo pritraukimas lyginant su esama akustine situacija neprognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis neviršys 55 dB(A), kai tuo tarpu Ldienos ribinė vertė pagal HN 33:2011 siekia 65 dB(A).

Vertinant suminę kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamą akustinę situaciją nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes skirtas kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamam triukšmui įvertinti. Toliau vykdant ūkinę veiklą naujų triukšmo šaltinių atsiradimas nėra prognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis ties artimiausių saugotinių (gyvenamųjų) aplinkų ribomis neviršys 55 dB(A), kai tuo tarpu Ldienos ribinė vertė pagal HN 33:2011 siekia 55 dB(A).

Vertinimo metu nustatyta, kad triukšmo lygių ribinės vertės pagal HN 33:2011 nėra viršijamos už nagrinėjamo sklypo ribų, todėl rekomenduojama SAZ ribas sutapatinti su sklypo ribomis.

5.5. Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003. Ši higienos norma nustato visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos didžiausius leidžiamus dydžius gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose, kuriose žmonės veikia arba gali veikti visą žmogaus kūną veikianti vibracija, ir taikoma šios vibracijos poveikiui visuomenės sveikatai vertinti.

Bendraja prasme visam kūnui perduodama vibracija sveikatai turi tokį poveikį:

- sukelia diskomforto ir nuovargio jausmą;
- kelia nerimą dėl statinio konstrukcijų pažeidimo;
- gali pabloginti matymą.

Šiuos poveikius dažniausiai sukelia tik gana stiprią vibraciją skleidžiantys įrenginiai jų operatoriams: transporto priemonės (oro, geležinkelio transporto), sunki mobili technika.

Išvada: DGASA eksploatacijos metu technologiniai procesai, galintys sukelti žmogaus sveikatai ir statiniams pavojingą vibraciją, nėra vykdomi, neigiamo vibracijos poveikio nėra.

5.6. Poveikis dėl nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų

DGASA avarijų tikimybė yra maža. Neįprastos (neatitiktinės) įrenginio veiklos (eksploatavimo) sąlygos – galimas gaisras aikštelėje, galimas pavojingų medžiagų išsiliejimas netyčia sudužus ar pažeidus laikomų atliekų pakuotę, ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai.

Atliekų surinkimo ir tvarkymo technologiniai procesai aikštelėje vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo taisyklėse ir kituose su veikla susijusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Saugaus darbo užtikrinimui laikomasi įrengimų eksploataavimo instrukcijų, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų, numatyto

technologinio režimo. Aikštelėje atliekų tvarkymo technologinį procesą kontroliuos turintys pavojingų atliekų tvarkymo kvalifikacijos atestatus bendrovės darbuotojai, jų pareigos ir atsakomybės ribos pagal kompetenciją yra nustatytos pareigybinėse instrukcijose.

DGASA bus aptverta, tamsiu paros metu yra apšviečiama stacionariais lauko šviestuvais. Po darbo valandų aikštelė yra užrakinama ir jos apsaugą vykdo saugos tarnyba, elektros ir elektroninės įrangos atliekų bei pavojingųjų atliekų konteineriai nuolat laikomi užrakinti, kad į juos negalėtų pakliūti pašaliniai asmenys.

Pavojingosios atliekos konteineryje, kuris yra apsaugotas nuo neigiamo aplinkos t. sk. saulės radiacijos poveikio, laikomos pagal kategorijas ir suderinamumą. Pavojingųjų atliekų laikymui skirto konteinerio atitvaros ir grindys bus metalinės, padengtos atsparia rūgštims, šarmams ir kitoms pavojingoms medžiagoms atsparia danga.

Pavojingųjų atliekų konteineryje esančios pakuotės atitiks Atliekų tvarkymo taisyklių XII skyriaus reikalavimus. Visos pakuotės ir konteineriai bus pagaminti taip, kad juose esančios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti ar kitaip patekti į aplinką laikymo, pakrovimo – iškrovimo arba pervežimo metu. Pakuočių ir konteinerių medžiaga atspari jose esančių pavojingų medžiagų ir jų komponentų poveikiui, o kamščiai ir dangčiai pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ar uždaryti. Užpildytos talpos ir pakuotės, kurios skirtos pavojingųjų atliekų tvarkymui, bus paženklintos pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketėmis.

Atitiktinai išsiliejusios pavojingos medžiagos nedelsiant, laikantis visų reikalingų saugumo reikalavimų, apdorojamos sorbentais ir surenkamos. Panaudoti sorbentai laikomi ne ilgiau kaip 6 mėn. iki perdavimo pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonėms. Sunaudotų sorbentų kiekis nuolat papildomas iki numatyto kiekio. Už tai atsakingas įmonės direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas už įmonės aplinkos apsaugą darbuotojas ir atliekų priėmėjas. Esant pavojui, kad išsiliejusios pavojingos atliekos gali patekti į paviršinių nuotekų tinklus – vamzdyne įrengta rankiniu būdu uždaroma sklendė, taip apribojant teršalų sklaidą.

Veikla objekte vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. 1-223 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338 patvirtintais Gaisrinės saugos pagrindiniais reikalavimais, taikomais tokio pobūdžio objektams.

Gaisro pavojui išvengti, aikštelėje numatytos priešgaisrinės priemonės.

Statinių pažeidžiamumo aspektu atliekų surinkimo aikštelėje ir jos gretimybėje nėra nustatytų gamtinių ir technogeninių veiksnių, galinčių sukelti riziką ūkinei veiklai. Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos parengtų potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių duomenimis, teritorija ir jos gretimybės nepriskiriamos sniego tirpsmo ir liūčių potvynių grėsmės ir rizikos zonoms. Esant ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams aikštelė nutrauks darbą, bus tvirtai uždaromi atliekų konteineriai, patikrinamos pakuotės sandėliuose, patikrinama ar sandėliai užrakinti, uždaromi pastatų langai ir nuleidžiamos išorinės žaliuzės.

Dėl gerai išvystytos infrastruktūros, DGASA teritorija lengvai pasiekama gelbėjimo tarnyboms.

Išvada: Taikant visas išvardintas priemones, nelaimingų atsitikimų ar gaisrų rizika yra minimali.

5.7. Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms

Objektas statybos darbų metu bus aptvertas. Oro tarša, triukšmas ar vibracija viršijanti ribines vertes nesusidarys. Objekte nebus dirbama švenčių dienomis, todėl neigiamas poveikis visuomenės sveikatai neplanuojamas.

5.8. Profesinės rizikos veiksniai

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- Fizikinių veiksnių sukeliama pavojai;
- Cheminių medžiagų sukeliama pavojai;
- Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- Pavojai dėl transporto eismo;
- Pavojai dėl ergonominė veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarkos aprašas.
- Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka.
- Darbuotojų savalaikis instruktažas.

5.9. Psichologiniai veiksniai

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai.

Analizuoti veiksniai, galintys sukelti stresą ir konfliktus:

- Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas.
- Triukšmas ir oro tarša analizuoti kiekybiniu metodu, rizikos visuomenės sveikatai grėsmės nenustatytos.
- Kvapai ir nesusidaro (žaliosios atliekos nepriimamos).

Vizualinis poveikis: DGASA yra įrengiamos didesnėse gyvenamosiose vietovėse, siekiant sumažinti aplinkos taršą buityje susidarančiomis atliekomis, todėl planuojama, kad DGASA prisidės prie teigiamo vizualinio poveikio didinimo Ringovėlės k. ir jo aplinkoje. Taip pat pažymėtina, kad DGASA yra numatoma įrengti šalia kitų Marijampolės atliekų tvarkymo objektų

teritorijų, todėl naujo vizualinio poveikio nebus, nebus statoma jokių didelių pastatų ar įrenginių, naudojama naujų technologijų.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui

- PŪV teritorija neprieštarauja Marijampolės savivaldybės bendrojo plano sprendiniams;
- PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- Teritorijos naudojimo būdas atitinkam PŪV.

Nežinojimas

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet vyksta PVSV ataskaitos pristatymas ir išsamus atsakymas į klausimus.

Demografiniai pokyčiai

PŪV poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti, sunkiai nustatomi veiksniai.

Tai gali būti asmeninis subjektyvus nusiteikimas, kuris yra sunkiai prognozuojamas ir dar sunkiau nustatomos jo priežastis.

Išvados:

Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.

Visuomenės psichologinis nepasitenkinimas planuojama veikla yra mažai tikėtinas. Detaliau gyventojų psichologinis nepasitenkinimas bus vertinamas po viešo visuomenės supažindinimo susirinkimo.

6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS

Vykiant ūkinę nepavojingųjų ir pavojingųjų atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklą, objekte taikomos šios prevencinės organizacinės ir ilgalaiškės neigiamo poveikio visuomenės sveikatai rizikos mažinimo priemonės

ūkinės veiklos metu objekte atliekos tvarkomos laikantis šių reikalavimų:

- visos priimtose nepavojingosios atliekos priimamos, tvarkomos ir laikomos nemaišant jų tarpusavyje, skirtingose jų laikymo zonose ir talpose;
- vykdoma atliekų susidarymo ir (ar) tvarkymo apskaita naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (GPAIS);

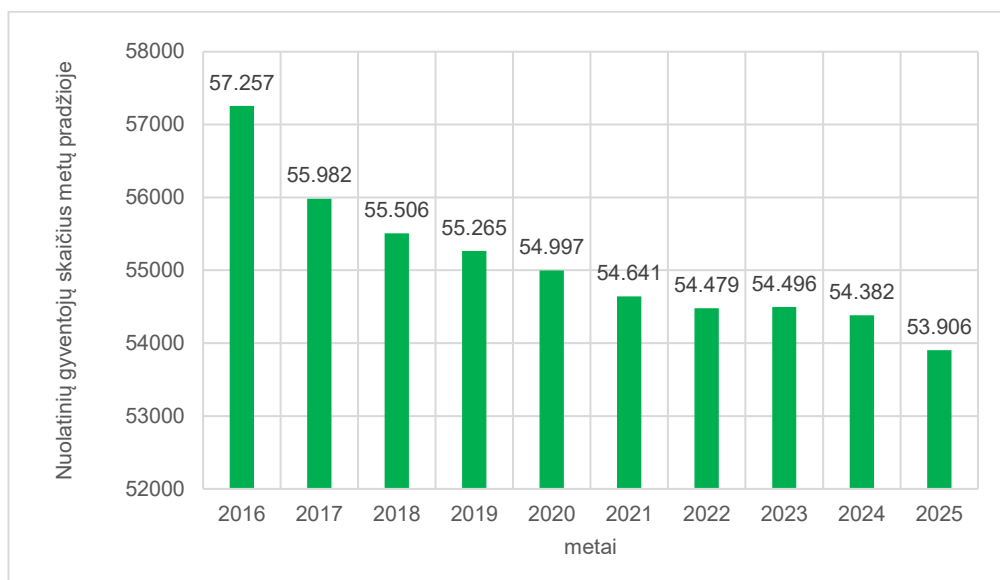
- visos išrūšiuotos atliekos perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir (ar) šalinimo;
- veikla objekte vykdoma tik darbo laiku, dienos metu ir vakaro metu iki 19.00 val.; taip gyventojai apsaugomi nuo triukšmo poveikio vakare ir naktį;
- visa ūkinei veiklai naudojama aikštelės teritorija padengta kieta, nelaidžia vandeniui danga, apsaugančia nuo teršalų nutekėjimo į gruntą ir gretimas teritorijas;
- Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės buitinės nuotekos bus išleidžiamos tik į gretimus Marijampolės atliekų tvarkymo įrenginių buitinių nuotekų tinklus.
- Nuo DGASA kietų paviršinių susidarancios paviršinės nuotekos surenkamos, nuvedamos į paviršinių nuotekų valymo įrenginius (naftos-purvo gaudyklę) ir išvalytos išleidžiamos į MBA paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginius.
- atliekų pakrovimo/ iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams surinkti ir nukenksminti objekte naudojami sorbentai;
- pavojingosios atliekos priimamos ir tvarkomos taip, kad nepatektų ant teritorijos paviršiaus: priimamos supakuotos į sandarias pakuotes, pakuotės objekte neardomos, atliekos neperpilamos ir nemaišomos tarpusavyje; pavojingosios atliekos laikomos rakinamame pavojingųjų atliekų sandėlyje, sandariuose konteineriuose, pažymėtuose specialia žyma;
- visa objekto teritorija nuolat prižiūrima, tvarkoma ir šluojama, surenkamos šiukšlės, žiemos metu pagal poreikį valomas sniegas;
- ekstremalių įvykių prevencijai, aikštelės administraciniame pastate įrengta apsauginė ir priešgaisrinė signalizacija, patalpos aprūpintos priešgaisrinėmis priemonėmis.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

7.1.1. Gyventojų skaičius

2025 m. pradžioje Marijampolės sav. gyveno 53.906 gyventojai. 2016–2025 m. laikotarpiu bendras Marijampolės sav. gyventojų skaičius sumažėjo 3.351 gyv., arba 5,9 proc. Svarbu pažymėti, kad Marijampolės sav. būdingos gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos, kasmet vidutiniškai sumažėja 372 gyv. arba 0,7 proc. Palyginus tuo pačiu laikotarpiu visoje šalyje vidutiniškai per metus sumažėja 0,6 proc. gyventojų (8 pav.).

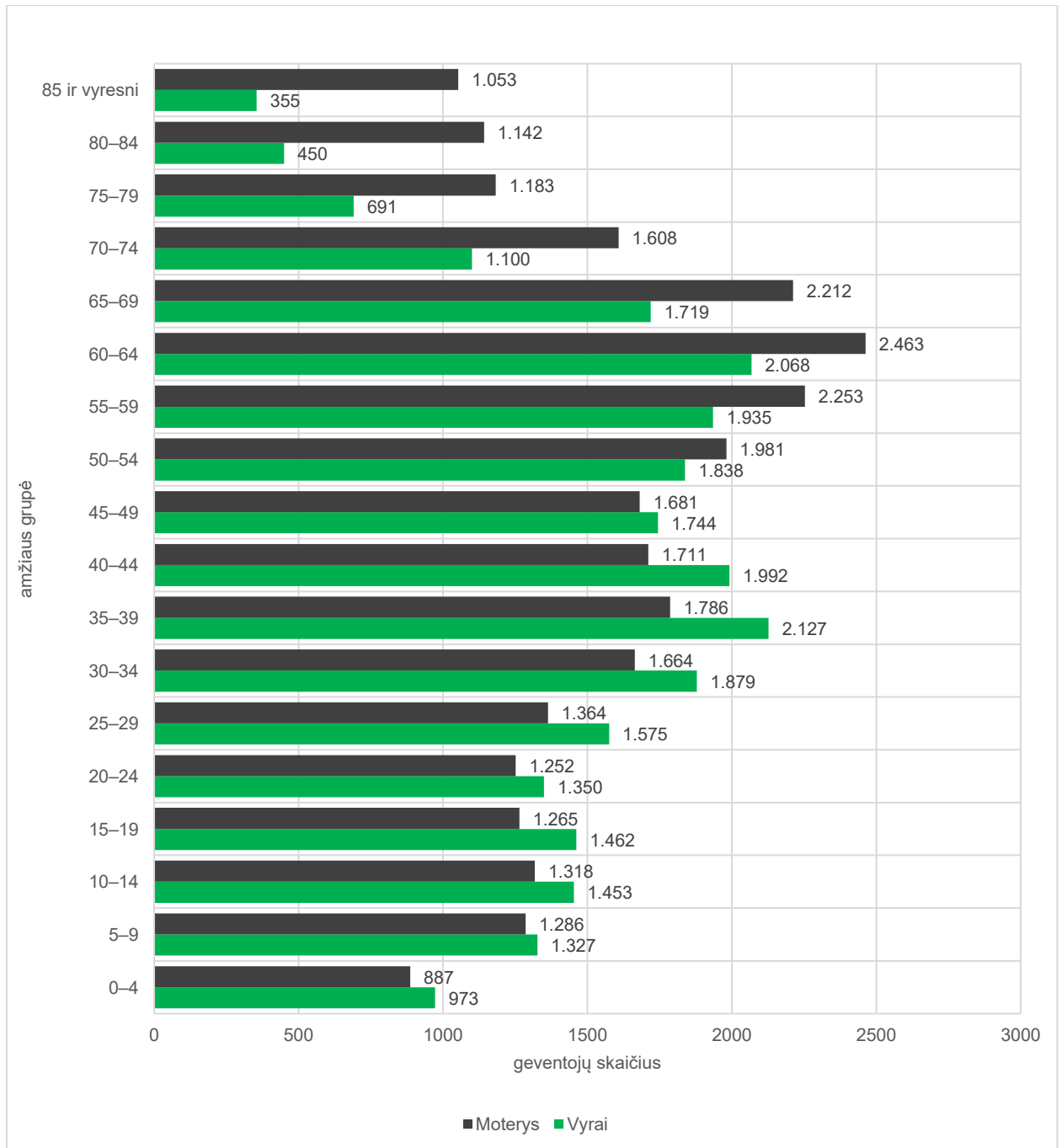
8 pav. Gyventojų skaičiaus kitimas Marijampolės sav. 2016 – 2025 m.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra, 2025 m.

Pagal 2011 m. gyventojų surašymo duomenis Ringovėlės k. gyveno 7 gyventojai. Pagal 2021 m. gyventojų surašymo duomenis Ringovėlės k. gyventojų skaičius nėra pateikiamas.

Pagal Marijampolės sav. teikiamą informaciją Ringovėlės k. yra Patašinės sen., kuri suformuota 2024 m. rugpjūčio 1 d. seniūnijų reformos metu, priskiriant dalį panaikintos Marijampolės seniūnijos teritorijos. Seniūnijos centras įsikūręs ne seniūnijos teritorijoje, o Marijampolės mieste, Lietuvininkų g. 18. Patašinės seniūnija rūpinasi vietos infrastruktūros plėtra, viešųjų paslaugų teikimu bei bendruomenių telkimu.

Pažymėtina, kad 2025 m. pradžioje Marijampolės sav. 48,1 proc. gyveno vyrų ir 51,9 proc. moterų (9 pav.).

9 pav. Gyventojų skaičius 2025 m. pradžioje pagal lytį ir amžiaus grupę.

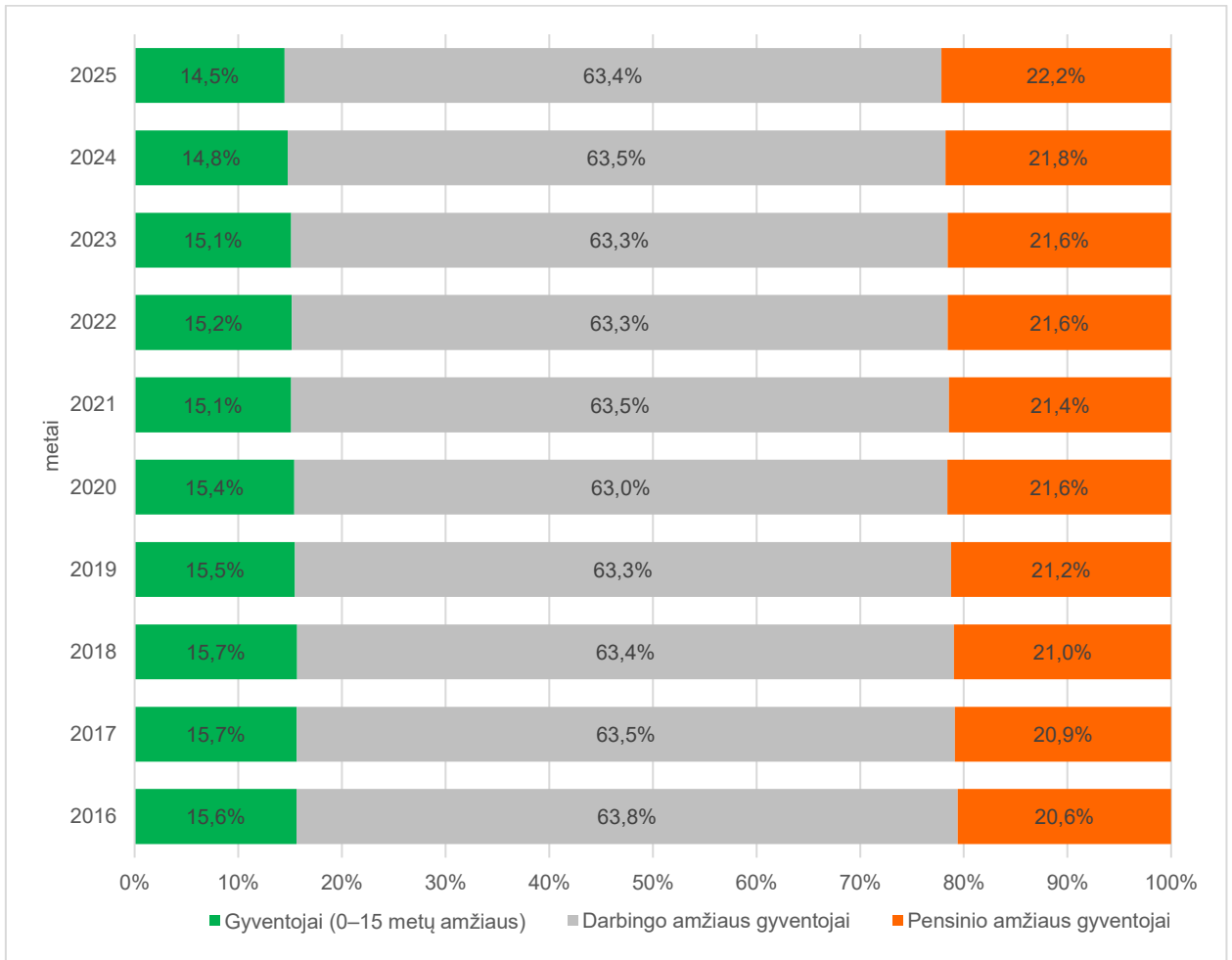
Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

7.1.2. Gyventojų amžius

2025 m. pradžioje Marijampolės sav. didžiąją dalį gyventojų sudarė darbingo 15-64 m. amžiaus grupės gyventojais (63,4 proc.). Tai pačiais metais pensinio 65 m. vyresnių amžiaus grupės gyventojai sudarė 22,2 proc. ir vaikai iki 15 amžiaus grupės – 14,5 proc.

Marijampolės sav. gyventojų skaičiaus kitimas pagal amžiaus grupes 2016 – 2025 m. laikotarpiu perspektyviniu požiūriu buvo pavojaingas, kadangi šiuo laikotarpiu vaikų iki 15 m. amžiaus grupės

gyventojų dalis sumažėjo nuo 15,6 proc. iki 14,5 proc. Pensinio amžiaus 65 m. ir vyresnių grupės gyventojų dalis išaugo nuo 20,6 proc. iki 22,2 proc. (10 pav.).

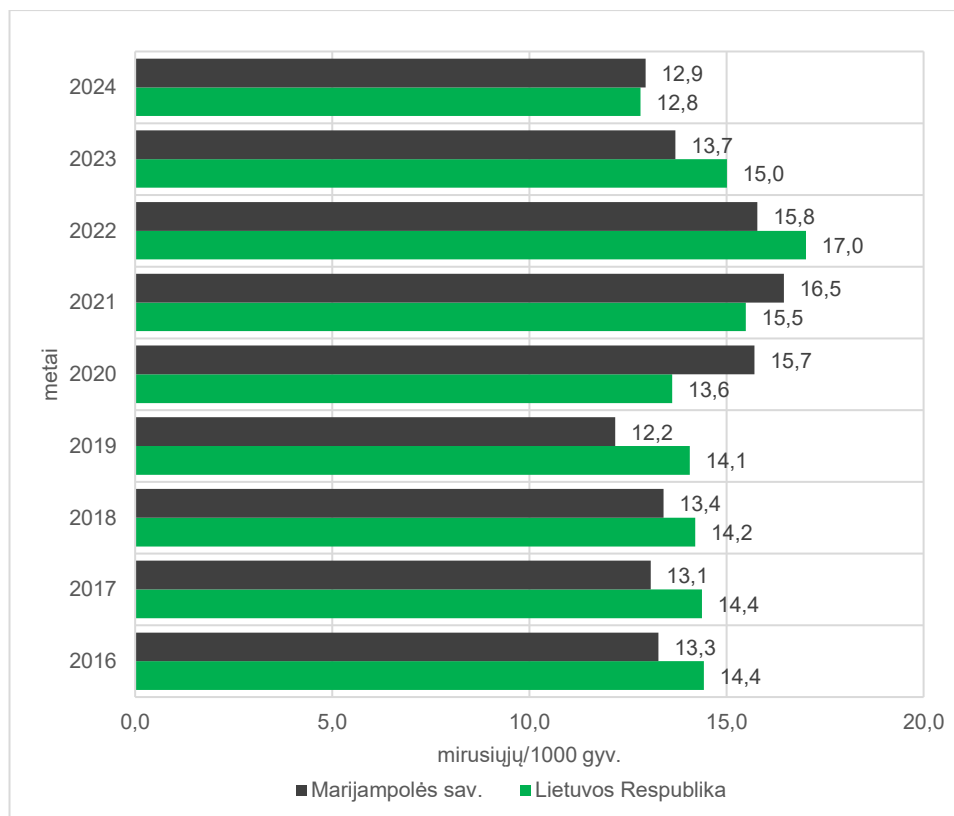

10 pav. Marijampolės sav. gyventojų amžiaus struktūros kitimas 2015 – 2024 m.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

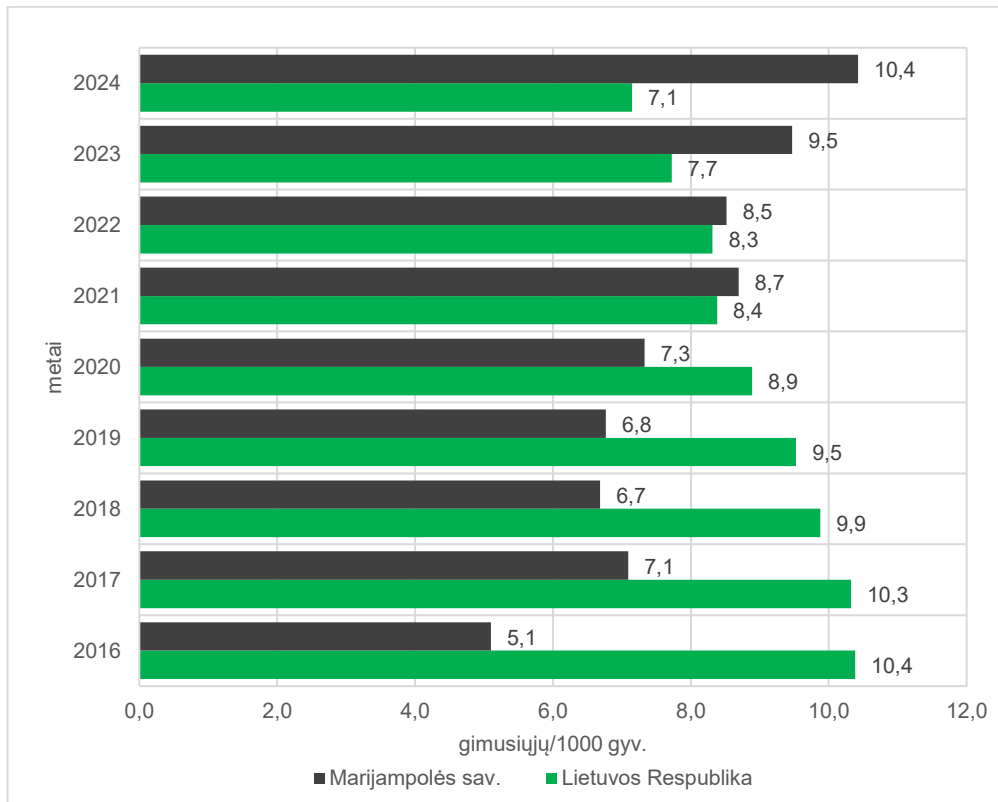
7.2. Gyventojų kaita

Marijampolės sav. 2024 m. gimė 567 naujagimiai, mirė 704 asmenys. Palyginus su bendrais šalies rodikliais, Marijampolės sav. 2024 m. buvo 12,9 mirusiųjų/1000 gyv. ir 10,4 gimusiųjų/1000 gyv., šalyje – 12,8 mirusiųjų/1000 gyv. ir 7,1 gimusiųjų/1000 gyv. (11 pav.ir 12 pav.).

11 pav. 2016-2024 m. mirusiųjų/1000 gyv.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

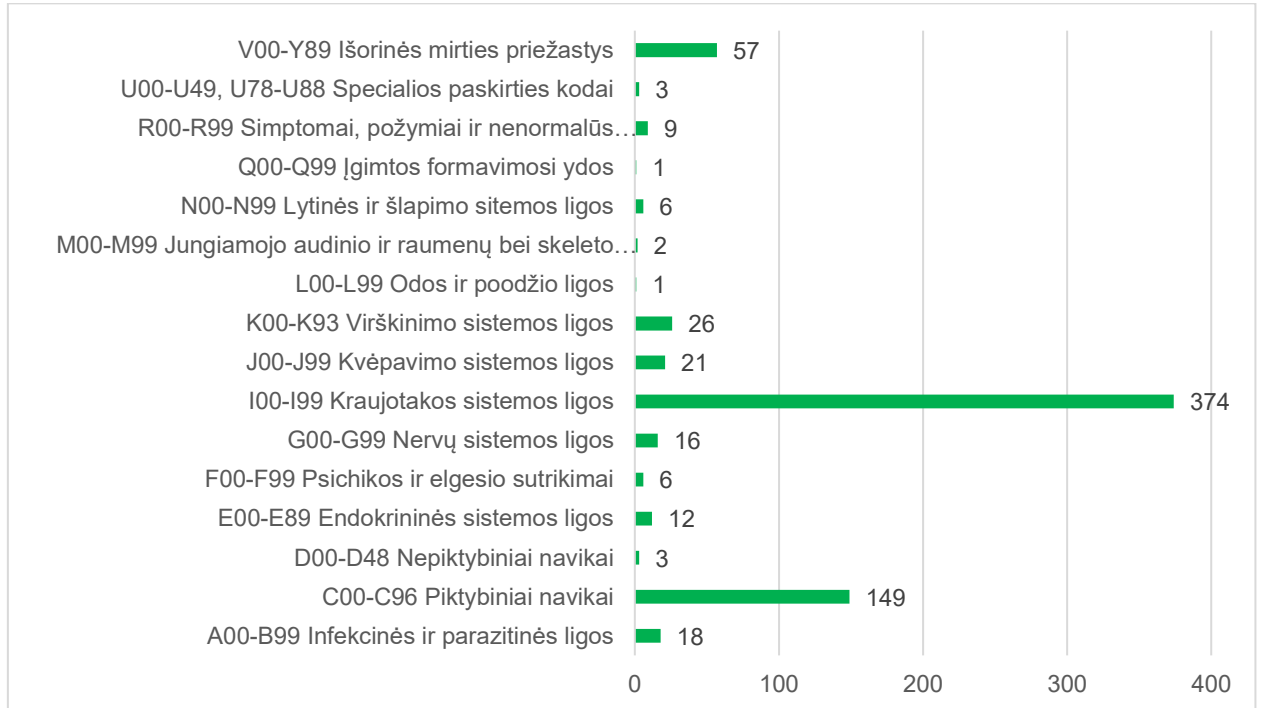

12 pav. 2016-2024 m. gimusiųjų/1000 gyv.

Šaltinis: Oficialiosios statistikos portalas. Valstybės duomenų agentūra. Vilnius, 2025 m.

7.3. Mirties priežastys

2024 m. pagrindinės Marijampolės sav. gyventojų mirties priežastys buvo kraujotakos sistemos ligos, piktybinių navikų ligos, virškinimo sistemos ligos ir kvėpavimo sistemos ligos, kurios atitinkamai sudarė 53,1 proc., 21,2 proc., 3,7 proc. ir 3,0 proc. visų mirčių priežasčių (13 pav.).

13 pav. 2024 m. mirusiųjų skaičius pagal priežastis tenkantis 100.000 gyventojų

Šaltinis: Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras

Pažymėtina, kad 2024 m. mirusiųjų skaičiaus pagal priežastis pasiskirstymas Marijampolės sav. buvo panašus kaip ir visoje šalyje.

8. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Ataskaitoje analizuoti PŪV veiksniai, galintys turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai: veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai. Pateikiamos šios išvados:

- Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje nepatenka nei vienas gyvenamosios paskirties pastatas.
- PŪV sąlygojamų veiksnių, tokių, kaip triukšmo, aplinkos oro teršalų, kvapų, vandens, dirvožemio teršalų skaitlinės reikšmės atitinka visuomenės sveikatos saugos reikalavimus tiek DGASA teritorijoje tiek už jos ribų.
- Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.
- PŪV neturės neigiamo poveikio visuomenės sveikatos būklei.

9. SIŪLomos SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS

Sanitarinės apsaugos zona – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama tarša už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

DGASA sanitarinė apsaugos zona (SAZ) nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelė Komunalinių objektų, nenurodytų 1 lentelėje, sanitarinės apsaugos zonų dydis:

- Atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai) sanitarinė apsaugos zona – 100 m.

Pažymėtina, kad siekiant sumažinti neigiamą poveikį materialinėms vertybėms, šiuo projekto etapu, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą yra svarstomas DGASA SAZ ribų mažinimas iki DGASA žemės sklypo ribos.

DGASA SAZ ribų mažinimas iki DGASA žemės sklypo ribos gali būti svarstomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) 51 straipsnio Sanitarinės apsaugos zonų nustatymo pagrindai 5 p. pagrindu:

- Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, SŽNSĮ nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas.

DGASA SAZ ribos yra tikslinamos ir pagrindžiamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 patvirtintais Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio nuostatomis sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

1. Šio įstatymo 50 straipsnio 1, 2 ir 4 punktuose nurodytose sanitarinės apsaugos zonose, išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nurodytą šių sanitarinės apsaugos zonų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą atvejį, draudžiama:

1) statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, laisvės atėmimo vietų įstaigos pastatus);

2) įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;

3) keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;

4) planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

DGASA SAZ nustatoma, vertinant DGASA veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Vertinimo metu nustatyta, kad kvapų rodikliai neviršija ribinių verčių ūkinės veiklos sklypo teritorijoje ir už jos ribų. Kiti PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai ir SAZ neįtakoja.

9.1. Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas

Planuojamos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zona yra nustatoma pagal triukšmo, oro taršos ir kvapų rodiklius. Atlikto vertinimo metu nustatyti rodikliai neviršija ribinių verčių už analizuojamos teritorijos ribų, todėl apsaugos zona yra nustatoma iki DGASA žemės sklypo ribos (4 priedas).

9.2. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos

Į siūlomą sanitarinės apsaugos zoną gretimi žemės sklypai ar jų dalys nepatenka. Siūlomos SAZ bendras dydis yra lygus DGASA žemės sklypo plotui – 2,0460 ha (18 lentelė, 14 pav., 4 priedas).

18 lentelė. Siūloma sanitarinė apsaugos zona.

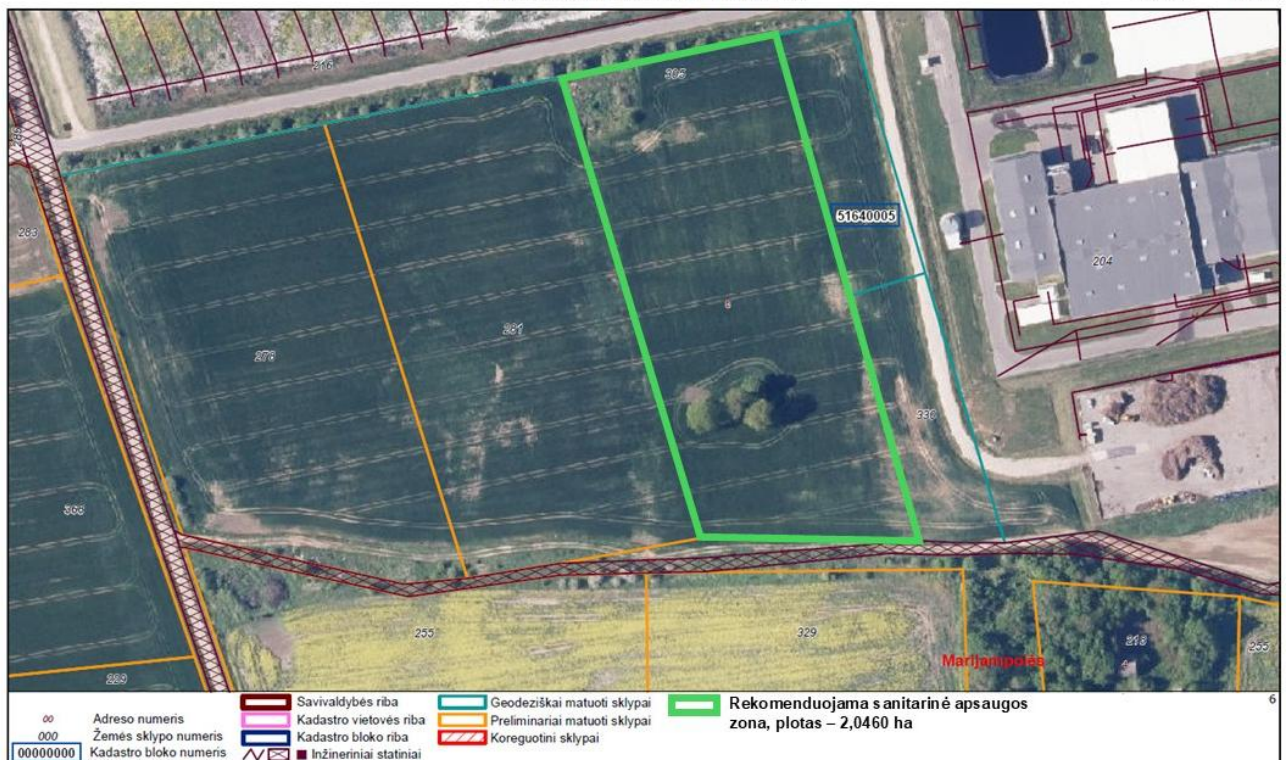
Eil. Nr.	Į siūlomą SAZ patenkančio sklypo unikalus Nr.	Sklypo plotas, ha	Sklypo dalis patenkanti į SAZ, ha
1.	5134-0005-0305	2,0460	2,0460

VALSTYBĖS ĮMONĖ REGISTRŲ CENTRAS
 Studentų g. 39, 08106 Vilnius tel. +370 5 268 8262, el. p. info@registorcentras.lt
 Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:2000

14 pav. Rekomenduojamos DGASA sanitarinės apsaugos zona.

10. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS

Papildomos rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos, emisijų kontrolės ir pan. neteikiamos.

11. PRIEDAI

1. Licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu kopija;
2. Aplinkos apsaugos agentūros 2025-10-02 raštas Nr. (30-4)-A4E-9941 „Atrankos išvada Dėl UAB Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo ir eksploatacijos, Ringovėlės k., Marijampolės sav., poveikio aplinkai vertinimo“.
3. PŪV vietos ir jos gretimųbių planas, M1:10000;
4. Ringovėlės k. DGASA atliekų schema;
5. Didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelės, Marijampolės sav., Patašinės sen., Ringovėlės k. 5, statybos projektas. Sklypo planas, sklypo sutvarkymo planas.
6. Didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelės, Marijampolės sav., Patašinės sen., Ringovėlės k. 5, statybos projektas. Sklypo vertikalusis planas.
7. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas;
8. Triukšmo modeliavimo rezultatai (dienos, vakaro, nakties metu).
9. PVSV ataskaitos santrauka.